

Taxa postak
platite in numerar
No. 224.716-929.

Szerkesztőség
és kiadóvonal:
Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (volt Brassai u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Havi 110, negyedévre 320, fél évre 600, egész évre 1200 lej. Külföldi előfizetési árak: Havi 10, negyedévre 30, fél évre 60, egész évre 120 lej. Hirdetési árak: Az „UJ KELET” az országban a legolvasottabb napilap. Cikkeink utánnomását a forrás megjelölésével engedélyezik.

UJ KELET

100

Budapest

Szerkesztő 2 II e 8

ESZDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ára 5 lej

Bérmertelen leveleket nem fogadjunk el. Kéziratok megőrzésére és visszaküldésére nem vállalkozunk. Főszerkesztő Dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámber Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát-szegi Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31

Vasárnap, 1932 márc. 27.

5692. ÉV
VEADAR 19.

XV. EVF.
73. SZÁM

VILÁG TÖKRE

Uj gazdasági rend?

Napjaink problémáinak tengelyében ez a kérdés áll: hagyjuk-e el teljesen a kapitalista magántulajdon rendszerét, hogy helyébe a tervgazdaság új formáját tegyük, készítsük-e elő a jövő szocialista államot, oszlassuk-e föl a vállalkozást, vagy pedig csoportosítsuk át a gazdasági életet foglalkozás-szövetkezeti szempontok figyelembe vételével és elvben maradjon meg a vállalkozó típus? Annyit már a legmaradibb közgazdászok is beismernek, hogy az elmúlt század liberális közgazdasági elveit a háború utáni fejlődés egészen új menete következtében nem lehet a jövőben gyakorlatilag alkalmazni.

Emanuel Vogel, bécsi főiskolai tanár ezeket a problémákat ismerteti legújabb könyvében — Grundzüge einer sozialorganischen Privatwirtschaftsvereinfassung — amely szakkörökben és azon túl is nagy feltűnést keltettek. Vogel mindenképp megállapítja, hogy a szociális-szövetkezeti alkotmány az ő három karakterisztikumával: a munka és eredmény célok szolidaritása, a munkának és tőkének magán-gazdasági alapon való együttműködése és végül a profit egyoldalú kapcsolásának korlátozása, nem fűdi a jövő szocialista államtól alkotott fogalmakat, sőt annak éppen az ellenkezőjét akarja elérni. Ilyen körülmények között — írja Vogel — arra sem lehet gondolni, hogy a szocialis szövetkezeti alkotmány a szocializmus, vagy a közösségi gazdaság első etapa. Ellenkezőleg, ez a rendszer feltételezi a munkának a magán-gazdasági szisztémába való beilleszkedését, minthogy elvben éppoly kevésbé szennved változást a vállalkozó üzemszervezet, mint az ingatlanok magántulajdon-jellege, valamint a termelés eszközei és a pénztöke.

„Két dolog — írja Vogel — elesik az általam konstruált államban. Nem lesznek külső gazdasági tényezők által végrehajtott terror-esetek, a gyülekezés szabadsága biztosítva lesz és politikai párt-tényezőik pedig nem játszanak közre a gazdasági élet kialakulásában. Viszont az Oroszországban tapasztalt munkaviszonyok sablonja, szürke egyformasága, a különböző munkakategóriák uniformizálódása, az egyenlő maximális munkanap ebben a rendszerben nem találnak helyet. Az üzemek gazdasági élete különböző és ezt a differenciálódást éreznők kell azoknak, akik az üzemből dolgoznak, akik munka és irányító energiájukkal az üzemet lendítik és beinvesztálható, valamint jobb béréket és fizetéseket biztosító jövedelmet szereznek.”

„Amennyiben a munkaviszonyok szabályozása nem egyedül a vállalkozástól függ, hanem egyenlő részben a munkások megítélésétől is, a munkások jogai, bér és munkaidő megállapodásai, a szocialis járulékok kell hogy pontos kontaktusba kerüljenek az üzem gazdasági és rentabilitási viszonyaival. Természetesen ügyelnők kell a munkásoknak arra, nehogy a vállalkozó jogai túl sulyba jussanak a munkások jogaival szemben és megfordítva. A legényesebb tényezők egyike ez, mert ha a két csoport viszonya nincs kiegyensúlyozva, akkor a legveszedelmesebb konfliktusok támadhatnak, amelyeknek kiéléződése visszaállíthatná a kapitalizmus leggonoszabb korszakának viszonyait, a munkásság elnyomatását, vagy pedig a munkásságnak, mint termelő elemeknek a lázadását. Olyannak kell megkonstruálni a vállalkozó és termelő elemek közötti viszonyt, hogy az ötven é-

„A középeurópai államok rejtetten, vagy bevallottan a moratórium állapotában vannak” — mondotta Tardieu a dunai együttműködésről szóló expozéjában

Az angol kormány szerint előbb a négy nagyhatalomnak kell megegyeznie a dunai együttműködés ügyében.

Párizs, március 26. Tardieu a szentusban expozéjában a külpolitikai helyzetéről. A távolkeleti konfliktus ügyében elismerte, hogy a Népszövetség érdemes közreműködésének köszönhető az ellenségeskedések beszüntetése, de éppen a japán-kínai konfliktus mutatta meg, hogy a Népszövetség gyenge és e pillanatban még nem alkalmas arra, hogy döntő befolyást gyakorolhasson a világ dolgainak menetére. Ezen segíteni kell és ezt a célt szolgálták a leszerelési világkonferenciához beterjesztett francia leszerelési memorandum foglaltak is. A javaslatok realizálása esetén a Népszövetséget elég erőssé tehetik arra, hogy határozatait gyorsan ki is kényszeríthesse. A jóvátételek ügyében a miniszterelnök kijelentette Franciaország készségét abban az irányban hogy új tárgyalásokon a Young-terv módosítását, de azt nem tartja megengedhetőnek, hogy a vállalt kötelezettséget egyszerűen semmisnek tekintsék. A dunai gazdasági együttműködés tervéről szólva Tardieu közölte,

hogy a középeurópai államok rejtetten, vagy bevallottan a moratórium állapotában vannak.

Franciaország igyekszik arra, hogy a gazdasági helyzet megjavításához vezető utat kijelölje. A koncepció elfogadtatása kérdésében Angliával a megbeszélések kedvező irányban haladnak. A siker reményében tárgyal a francia diplomácia Németországgal és Olaszországgal is, ami szintén nem jelentéktelen dolog, az érdekelt dunai államok szintén hajlandóságot mutatnak a gazdasági együttműködés tervének megvalósítására. A francia miniszterelnök beszéde végén még az olasz-francia viszonyról foglalkozott s elvetendőnek minősítette azt a tételt hogy lehetetlen a két nemzet között megtalálni a teljes megegyezés útját.

Először a négy nagyhatalom...

Tardieu expozéjával kapcsolatban francia politikai körökben élénken tárgyalják az angol kormány állásfoglalását a du-

ahol egyetlen problémát sem tudnak megoldani, vagy elintézni. Most már maga Tardieu mondja, neki pedig feltétlenül el kell hinnünk, mert hiszen ő és társai tudják legjobban, hogy gyenge a Népszövetség, sőt azt is tudják, ha egyelőre letagadják is, hogy miért gyenge.

A vádolt beismerése azonban ne tévesszen meg bennünket. Nem valami nagylelkű gesztusról, nem is az ösztönös ereje által meghatódó közvéleményről van itt szó, helyesebben ennek a vallomásnak nincsenek ilyen messzemenő ideális céljai. Sőt egészen más céljai vannak. A férfias beismerés mögött ismét csak a francia reakció nagyhatalmi politikája lappang. Nem is lappang, hanem kisse túl leplezetlenül mutatkozik meg.

Mert mit is mondott Tardieu? A Népszövetség gyenge — mondotta, ergo meg kell erősíteni. De hogyan lehet megerősíteni? Azzal talán, hogy az összes benne résztvevő népeknek, sőt a föld kerekén élő összes népeknek egyenlő jogokat biztosítunk? Naivitás volna ilyet feltételezni. A Tardieu receptje sokkal egyszerűbb és sokkal ravaszabb. A Népszövetséget — mondja ő — akkor lehet megerősíteni, ha a leszerelési konferencia elfogadja a francia leszerelési javaslatot, helyesebben a francia imperializmus leszerelési javaslatát és az egész Népszövetséget egy francia vezetés alatt álló katonai szervezetté alakítja át. Amely szervezet természetesen csak akkor avatkozik majd bele rendbontó kis, vagy nagy államok háborus berzenkedéseibe, ha azok a fran-

ciái érdekekkel ellentétben vannak. Ellenkező esetben természetesen a népszövetségi hadsereg is semleges maradna, épp úgy, mint a japán-kínai konfliktus esetében tette Franciaország, amikor is hadiszállítóinak érdekeit sokkal előbbre helyezte, mint a megtámadott kínai nép védelmét.

Tardieu megható ösztönése mögött tehát ez a leplezett ösztönés az, ami valóban realitás. A többi frázis és szemfényvesztés. Nem is lehet más, mert hiszen mindenki csak azt adhatja, ami lényegesen Tardieu a francia katonai és nehézipari kaszt politikai képviselője, aki a béke és háború ügyét, a Népszövetséget és a népek érdekeit kizárólag ebből a szempontból ítéli meg.

Szép a beismerés, különösen ha hasznos. Jelen esetben inkább hasznos, mint szép. A Népszövetség gyöngye, tehát meg kell erősíteni. De hogyan lehet megerősíteni? Az egyedüli üdvözítő francia módszerrel. És mi ez az egyedüli üdvözítő francia módszer? Egész Európát a francia imperializmus ellenőrzése alá kell tenni.

Valószínű azonban, hogy erre az egyedüli üdvözítő módszerre nem kerül sor. Ahogyan az előlelekből és a franciaországi hangulatból ki lehet olvasni: a május elsejei francia választások likvidálni fogják a jelenlegi francia reakció uralmát, amely már azért sem lehet semmilyen formában a béke biztosítója, mert hiszen leglényegében a béke legnagyobb ellensége.

A megkéselt igazság

Stan Vidrighin is későn meri kimondani az igazságot...

Azt az igazságot, amit már akkor hangoztattak az ország értelmesebb gondolkodói, amikor Stan Vidrighin ült a CFR vezérigazgatói bársonyszékében.

Hogy tudniillik a vasuti tarifa fantasztikusan drága Romániában és ezért szabadnak üresen a vonatok. A paraszt, ha falujából a szomszéd városba akar vinni 10 liter tejet, amiért kap 60 lej, vasuti költségekre 120 lej kell fizetnie.

Nem is szólva arról, hogy Kolozsvártól Bukarestig és vissza több az utiköltség, mint egy tonna búzának az ára.

Ha pedig elővonnánk a teheráru-tarifát, nagyon sok olyan árucikket látnánk, melynek alapára lényegesen olcsóbb, mint a vasuti tarifa.

Ezen pedig segíteni lehet. Sőt. Segíteni kellett volna. Nagyon egyszerűen: tarifalesváltással.

De elsősorban Stan Vidrighinnek, akiknek csak mai, temesvári nyilatkozatában jut eszébe, hogy mi az igazság.

A titkos alapok

Averescu marsallt életfogytiglani ellenzékiégre ítélte el harcias magatartása. Az öreg marsall bujában leplezésekkal igyekszik a Jorga-kormány életét elkeseríteni.

Es minthogy a marsall sokat tud, olyan dolgokat tud meg tőle az ember, hogy még a háta is beleborsószik. Ki hitte volna például, hogy egyetlen év alatt egyetlen minisztérium 273 millió lej költött el a titkos alapokra? Ki hinné azt, hogy amikor a tisztviselő és nyugdíjások hónapokig hiába várnak fizetésükre, a belügyminiszternek van miből 273 millió lej elkölteni spiclik finanszírozására, politikai ellenfelek kímélésére, a saját utáni ólálkodásra? És ki merné hinni, hogy a belügyminisztériumban 45 felesleges közigazgatási vezérfelügyelő lebzsel (á 20 ezer lej), akik a Jorga-kormány gondvélő jóakarataiból élvezik a dolce farniente, az edes semmittevés manapság nagyon ritka örömeit?

Pedig mindez igaz. Véresen és komolyan igaz.

Nincs miből fizetni a tisztviselőket, az állami szállítókat. Ezek akár éhen is halhatnak, mielőtt még Argetoianu eladná miattuk az utolsó ruháját.

De negyvenöt vezérfelügyelőre, új spicli-osztályok felállítására, arra százmilliók is akadnak a szerencsétlen adófizetők utolsó verejtékcseppjeiből összefacsart költségvetésben. Az egyik oldalon kiráncigálják a párnát, kúzzák a munkaszerszámot az adófizetők kezéből, hogy a másik oldalon legyen miből felékesíteni ezt az országot a Metternich-féle rendőrállam összes attribútumaival. Az egyik oldalon nyomorba és kétségbeesésbe hajszolnak tömegeket, hogy a másik oldalon legyen miből kímélni utóknak, legyen mivel korrumpálni őket. Minden haldoklik ebben az országban, csak a titkos alapok virulnak. Azok a közpénzek, azok a százmilliók, amelyekről még csak nyugtával sem tartoznak elszámolni a miniszter urak.

Pedig Jorga igazán tudhatná, hogy jaj annak a rendnek, amelyet csak az éhezők szájától elvont pénzekkel és spiclikkel tartanak fenn.

A nagy beismerés

A vádoltak egyike megtört és töredelmes vallomást tett. Tardieu a francia kamara tegnapi ülésén hivatalosan ismertette be, hogy a Népszövetség gyengének bizonyult a távolkeleti konfliktus ügyében és hogy általában a Népszövetség gyöngye.

Erdekes ez a vallomás, mert ezideig a hivatalos francia politika mindig a Népszövetség hatalmával és érdekeivel hozakodott elő, valahányszor a Népszövetségbe tömörült valamilyen kisállam panasza volt szó. Végre tehát nemcsak az oroszok, nemcsak Amerika, nemcsak izraeli véru publicisták hangoztatják, hogy a Népszövetség amolyan sóhivatal-féle,

kötővetyélt

hogy Jasi-talános krieken nevet-az ingatla-

elenti, hogy parlamenti slatot ter-ések felfüg-

zter emel-hogy a kor-dés-komplex-ekkel segí-A bejelen-

n. de nem zkedni ilyen

kus Státus

katolikus a. Hangoz-egyházi ügy a kormány son a Szent

kizárólag arról, hogy ta van a ró-az ügy meg-ért interpe-éses dosz-

postai és nak elkészí-

hogy a csü-féle incit-ság elkészí-ny felolvassa bu a bizott-kért és meg-s bocsanatot

ésánatot kér

tegnap tör-ánatot kérek tenem, hogy zonyos urak

napirendre, elnök nem

ért nem ad-ljen, ez nem még azt fog-árbarok va-zót az ellen-

ottság hatá-azelőtt meg- a megjegy-ink sajnála-rra tudomá-velemből va- az urnak a kzozatot tet-és az alkot-akoroljuk jo-álásztók tiz-

mmittószék át tárgyalta. Radulescu

vonat Szat-ott

cius 25. Va-ovic és Szat-at fog köle-és vasárnap 958.

elből jelen-mai újtipus-ai és a po-nyu nyom-

Lapkiadó Rt. tr. Esren L. 2.24

száz év előtti állapotokba való visszateszteliséggel mi legyen zárva. A forma is fontos, de ezuttal a szellem a lényeg. Kell, hogy úgy a vállalkozókat, mint a munkásokat a kölcsönös segítség szelleme hassa át, főleg az igazság szelleme és a szorgalomé, hogy az üzem minél gyümölcsözőbb és minél eredményesebb legyen hasznossági szempontból és presztizs okából. A munkának kulturális, szellemi és erkölcsi célokat kell követnie, igaz értékeket kell produkálnia, nem pedig látszat-értékeket.

„A háborút követő évek nagy válsága fölszínre vetette a szociális követelések egész légióját, amelyek főleg abból eredtek, hogy Európában — az ipari országokban elsősorban — a termelés eredményességének lehetősége minden téren csökkenett, a vállalkozások tetemes része csődöt mondott, a piacok eltolódtak és elapadtak, az árak alakulásában váratlan és kedvezőtlen tendenciák jelentkeztek, a külkereskedelem terén a legkülönbözőbb gátlások emelkedtek. A gazdasági élet átcsoportosítása már ezek miatt is szükségessé vált, nem is szólva a munkanélküliség ijesztő mérvéről, amely már nemcsak gazdasági problémává nőtte ki magát, hanem olyan történeti tényezővé, amelytől, ha nem likvidáljuk minél előbb, súlyos társadalmi megrázkodtatásokat várhatunk.”

Ime így fest egy „reakciónak” keresztelt tudós nemzetgazdasági elmélete.

Van írodájában írógép?

Készen, olesón összeállítva kapja hozzá a legprimáris felszerelést: 1 Derby írógépszalag 11-35 mm. 10 iv Pelkan-karbonpapír, 100 iv hófehér vékony írógéppapír, 1 drb. „Ebro” amerikai írógéppapír, összesen 98 lej. Ingyen küld írószerrájegyzéket Lepage Cluj.

Követelje az új típusu

TRIO IRON

2 wattos hang szóró mágnes

FW ára Lei 700.—

PWE „ „ 675.—

Vezérképviselőt és gyári lerakat:
Hirschmann Károly
Arad, Str. Gh. Lazar 17.

GALLIA

francia selymek

A Dubois & Fils
Lyon—Páris

a nagy francia selyemgyár kreációi

Minden gyártmánya valódi francia selyem, a Dubois & Fils cég kreálása után.

Ugyanazon áráért árusítva, mint Franciaországban.

tehát nagyon olcsón

Fióküzlet CLUI,

Str. Gen. Neuculea 2 (v. Korniss u.)
Renner palota

Mi van a katonaszabandítási botrány hátterében?

Sánta, epileptikus és testi gyenge fiatal emberek csak hamis bizonyítványok alapján nyerhettek katonai felmentést

Cluj-Kolozsvár, március 26. (Az Uj Kelet tud.) Hónapokkal ezelőtt robbant ki Kolozsváron a nagyszabású katonaszabandítási botrány, melynek főtetteseként az ügyészség letartóztatta dr. Bodea Ioan klinikai orvost, az aradi elme-egyházintézet főorvosát. A letartóztatás után a vizsgáló bíróság eredménytelenül folyt tovább, mert a vizsgálóbíró hiába adott ki 46 elővezetési parancsot, azok a fiatal emberek, akik dr. Bodea Ioan bizonyítványai által nyertek katonai felmentést, nyomtalanul eltűntek a hatóságok elől. A katonaszabandítási ügy sok érdekességet rejtő részletei így nem kerülhettek nyilvánosságra. Pedig ebben a botrányban egészen különös események játszódtak le, amelyek nagyszabású panamákra vethetnének fényt a nyomozás sikere esetén.

Az első letartóztatás

A vizsgálat tegnap újabb vádlott kihallgatásával bővült ki.

A nagyváradai rendőrség letartóztatta és a kolozsvári ügyészségre kísérte Mózes László nagyváradai kereskedelmi ügynököt,

akinek neve abban a listában szerepelt, melyet Pastia Constantin vizsgálóbíró a gyanúsítottakról összeállított. Mózes László kihallgatása másfél napig tartott a vizsgálóbíró irodájában, egészen negatív eredmény mellett. Mózes László ugyanis vallomásaiban kijelentette, hogy három évvel ezelőtt ideggyengeség miatt dr. Bodea Ionnal kezeltette magát. Az orvos a betegségéről bizonyítványt állított ki.

Ennek a bizonyítványnak alapján 1929 tavaszán a katonai sorozóbizottság, mint alkalmatlant felmentette a katonai szolgálat alól.

Azóta Mózes László minden sorozáson megjelent és mindannyiszor alkalmatlantnak nyilvánították.

A törvényszék érvényteleníti a letartóztatási végzést

A kihallgatás során Mózes László egyetlen egyszer sem változtatta meg vallomását és kijelentette, hogy dr. Bodea Ioannak, a neki kezelésért kijáró összegben kívül soha pénzt nem adott. A vizsgálóbíró ekkor elrendelte Mózes László letartóztatását.

A törvényszék második szekciója, mint vádtanács szombaton délelőtt foglalkozott a letartóztatási végzés ellen benyújtott fellebbezéssel. A Boca-Miclescu tanács előtt dr. Klein Miksa ügyvéd fejtegette ki, hogy Mózes László semmiféle vizsgálást nem követett el, a vesztegetés esetének bizonyítására egyetlen adat sincsen. Mózes László Nagyváradon családjánál él, bármikor kihallgatható s így semmi ok letartóztatására nincsen, anélkül is inkább, mert a tettének kvalifikálásától intézkedő törvényparagrafus, mint büntetési maximumot egy évet ír elő s így szökésétől tartani nem lehet. A katonai hatóságok, amennyiben a vádlott felmentését három év után nem tartják indokoltnak, úgy bármikor újra besorozhatják.

A törvényszék rövid tárgyalás után elfogadta a védőügyvéd érvelését

és megsemmisítette a Mózes László ellen kiadott letartóztatási végzést.

Az ügyészség szombaton még nem nyilatkozott afelől, hogy a törvényszék döntését megfellebbezi-e vagy sem s így a döntésig Mózes László még vizsgálati fogásában marad.

Hogy lehet sánta embereket felmenteni?

A katonaszabandítási botrányhoz ez az első nyomozati ténye alkalmat nyújt arra, hogy a nagy vihart vert okirathamisítási botrány lényegébe világítson. A vizsgálóbíró irodájában összegyűjtött adatok ugyanis arra világítanak rá, hogy a katonaszabandítási botrányhoz eddig olyan homályban maradt részletei is vannak, amelyeknek kibogozása nem minden-

A sorozóbizottsághoz közelálló embereket sejt a vizsgálat a panama mögött, melynek legérdekesebb részletei egyelőre tisztázatlanul maradtak

napi szenzációkkal kecsgett. A jelenlegi esetben nincs még tisztázva az, hogy Mózes László valóban beteg volt-e, vagy sem és hamis bizonyítvány nélkül is joga lett volna-e a katonai felmentéshez.

A fiatal emberek többsége, akik ellen a vizsgálóbíró döntését kiadta, beteg emberek és normális körülmények között,

minden hamisítás nélkül is elnyerték volna a katonai felmentést.

Vannak a körzés alatt álló hadkötelesek között olyanok is, akik egészségi állapotuknál fogva valóban képtelenek katonai szolgálat teljesítésére. Az egyik vádlottól a hatóságok is tudják, hogy

egyik lába tíz centiméterrel rövidebb, mint a másik.

de ennek ellenére úgy kellett magát felmentenie, hogy elmebeli állapotáról szerzett hamis bizonyítványt.

Mindezek az adatok azt bizonyítják, hogy itt néhány közelálló emberek tudatos akciójáról van szó, amellyel amugy is beteg katonaköteleseket megfélemlítették és ezeket arra kényszerítették, hogy hamis bizonyítványok alapján kísérséget meg felmentésüket.

A botrány vádlottai között vannak epileptikusok és köztudottan ideggyenge, vagy általános testi gyenge fiatal emberek akik ennek ellenére csak baksis ellenében tudták felmentésüket kieszközölni.

A vizsgálat célja az, hogy megállapítsa: kik azok a hadsereghez közelálló emberek, a dési, zilahi, szatmári és kolozvári hadkiegészítő parancsnokságokon, akik a katonaköteleseket ezekben a kétes üzemekbe bekergették. Mintegy ötven ilyen eset van a vizsgálóbíró kezében, de eddig a vádlottak távolmaradása miatt a bűnügy részletei homályban maradtak.

Bankjegyeket evett, hogy végezzen magával

Egy lyoni kávéháztulajdonos különös öngyilkossága

Lyon, március 26. Egy itteni kávéháztulajdonos eredeti módját választotta az öngyilkosságnak, ami a mai időkben ugyszólván tragikus irónia számba megy. Coiffer kávé megunta az életét és öngyilkosságra szánta el magát. Nagyobb adag veronált vett be. Kutyabaja sem történt. Hiába kísérletezett meg a veronál adagját megduplázni, megint nem „használt”. Erre különös ötlete támadt. Előkereste megtakarít-

tott pénzét és az 1000 meg 100 frankos bankjegyeket teljesen lenyelte. Már rengeteg bankjegyet rágott össze és még mindig nem sikerült meghalnia. Erre összeseperte a 20 és 5 frankos bankjegyeket és kilőszámra vette be, mint a legízletesebb ételt. Végre is annyit evett belőle, hogy rosszul lett, elájult és meg is fulladt. Az orvos már csak néhány bankjegyet húzhatott ki szájából. Sikerült meghalnia.

Hillegom AURORA Hollandia

világhírű virághagymák

Rendeljük hagymáikat egyenesen a legjobb hollandiai telepről

Egy idő óta virághagyma rendeléseket kapunk szoba vagy kert részére az Önök országából.

Azon célból, hogy cégünket valójában bevezessük az Önök hazájába, azt hisszük, legjobb, ha felajánlunk Önöknek egyet a mi virágyökér- és hagymagyűjteményeinkből, melyek oly változatos, gazdag színűek és édes illatúak, amelyeket Önök még sohasem láttak.

Ebben a gyűjteményben 350 mindenféle hagyma és növény foglaltatik és általunk, szakértők által, éppen az Önök éghajlatához mérten lett összeállítva. Az „Aurora”-virágok örömet szereznek fiataloknak és öregeknek, gazdagoknak és szegényeknek. Az „Aurora” virághagymagyűjtemények szobáját vagy kertjét valódi paradicsommá változtatják.

Tekintete vége a számos rendelést, melyeket naponta kapunk, kérjük Önöket adják fel nekünk rendeléseiket minél előbb, tisztán följegyezve nevüket és címüket. Senki sem mulassza el, hogy megrendelje ezt a gyűjteményt még ma cégünkötől, melynek címe:

Aurora Bulb Nurseries,
Hillegom—Hollande—Europe
(azaz Aurora hagymatermesztés)

A mi nagyszerű gyűjteményünk a következőkből áll:
100 nagyvirágú kardilium (gladiolus) 5 különböző színben: lila, sárga, piros, rózsaszín, és lazacszín.

- 50 kisvirágú gladiolus 5 szép színben.
- 20 begonia (10 egyszerű és 10 dupla) vegyes színekben.
- 15 különböző változatú élő növény.
- 10 jácint (Hyacinthus Candicans), a virágok királynője.
- 50 anemona, népszerű szivárványszínű virág.
- 50 renankula „kis rózsák” mindenszínben.
- 30 oxalis depii, melynek neve „szerencsegyökér”.
- 15 különböző színű montbretia.
- 15 dahlia „Aurora's Roem”.
- 350 hagyma és gyökér 70 frankért, kettős gyűjtemény (700) 130 francra frankért.

Gyors kiszolgálás. Költésnélküli küldés. Minden rendeléshez mellékelünk egy egészségi bizonyítványt a phytopathológusok intézettől. Minden fajtát külön csomagolunk a valódisági címkevel. Képes tájékoztató angol, francia, vagy német nyelven díjmentesen a rendelésekhez. Azon rendelésekhez, melyeket a pénzrel együtt kapunk, gratis adunk 6 világhírű „Aurora” tigrisliliom ujdonságot. Ha nem lesz megemlítve, milyen módon effektuáljuk a rendelést, utánvételt küldjük még külön 5 fr. költséggel.

Száz

A belügyminis

Az In
kés

Bucuresti-Bukar
Uj Kelet tudósít
aall lapja, az In
lezést közöl arról
állam pénze a
vésbé titkos alap
ügyminisztérium
Indreptarea — 13
szegkek állottak r

20,000.000
20,000.000
55,000.000
27,000.000
10,000.000
össz. 112,000.000

A belügyminisz
év alatt — még
nyomor esztend
lejt költött el tika
kiadásokra, amel
ter senkinek nem

Ezen az össz
rendőrprefektura
ugyancsak költs
150 millió lej. A
alapjai sem éhez
gyanánt 2 millió
meg a kamara és
következő rendelt

„A minisztereln
zésére álló alap”.

Ez a három ö
miniszterelnökség
tériumra vonatkoz
ló 400 ezer lejt t
mált fel a kormá
sára; annak a re
melyet a grivítau
tűzéstől egészen
sekig nem egy s
lusztrált. Az In
képpen folytatja

Amire
pénz

Hogy egy péld
vonatkozólag, hog
állam pénzét, el
belügyminisztériu
gatási vezérfelügy
vetés által előirt
kormány ezen ke
mint 20 ezer lej
nek. Érdekes a s
getoianu azon kij
utóbb a kamarába
arról panaszkodna
hónapja nem kap
pénzügyminiszter
hogy ha ezt a ké
elé hozzák, újabb
ki a fizetésüket.

Akkor, amikor
ják fizetésüket
várnak reá), am
telenek jogaikat
iskolákban vizelő
tanítás, amikor
nem lehet bevont

Férfi ka

tisztít és vasal
morandului (U

Csak akl

fel okosan irod
állítva olesón v
levélpapír, 50 b
50 iv fehér iro
lapos levelező k
1 félliter Günt
1/2 liter Müller
tollszár, 1 dobo
drb összesen 16
osodacsomagok

Megke

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, március 27.

Bukarest, 17: Zenekari hangv. 19.40: Grammfón. 20: Opera.
 Budapest, 9: Istentisztelet. 10: Egyházi zene. Boildieu: A bagdadi kalifa. Leonca-val. 10: Bajazzók. Dohnányi: Pierette lányola. Csajkovszkij: Anyegin, Verdi: Othello, Beethoven: 1. szimf. 2. Grammfónhang. 3. Földmívelésügyi miniszterium előadása. 3.45: Szabadegyetem. 5. Magyar nóták. 6.10: A jótékonyág művészete. 6.30: Az operett fejlődése. Operettársulat. 8. Közv. a Fővárosi Operett-színházról. „A régi orfeum” revü-operett. 10: Pontos idő. 11.30: Cigányzene.
 Bécs, 19.15: Tauber Richard lemezek. 19.30: Kálmán: Bajadér e. operettje.
 Berlin, 20: Filharmonikus hangv.
 Breslau, 19: Hangv. közv. Newyorkból.
 Frankfurt, 20: Rádiózenekar bariton-dallal és hegedűvel.
 Hamburg, 18.20: Mandolin. 20: Népszerű hangv.
 Langenberg, 20.05: Boito: Mefisztofeusz operája.
 Lipcse, 20: Szimf. hangv. szopránénekkel.
 Stuttgart, 18.55: Zongorahangv.
 Varsó, 20.30: Szoprán ének, hegedű és zongora.
 Kattowitz, 18.30: Karének. 20.30 Szólisták hangv. 22: Könyv és tánczene.
 Riga, 19.05: Operarész. 21.05: Szór. zene.
 Milano, 19.30: Grammfón. 21: Opera.
 Róma, 19.30: Grammfón.
 Prága, 22.20: Kétszongorás jazz művek.
 Pozsony, 17.50: Orgona. 19.30: Lehár Friderika c. operettje.
 Brünn, 17: Szór. zene. 17.30: Grammfón.
 Belgrád, 20.40: Füttyművész hangv.
 Párizs, 17: Grammfón. 21.45: Könyv zene.
 Svájci Aleman Ado: 21.40: Szór. zene.
 Stockholm, 19.25: Szólisták hangv. 20: Goethe: Faustja.
 Toulouse, 21.15: Könyv zene. 21.30: Operadalk. 23.15: Massenet dalok. 23.45: Operettadalk. 24: Tánczene.

Március 28. Hétfő.

Bukarest, 20.45: Kétszongorás jazz. 21.15: Schubert négyesek.
 Budapest, 9.30: Hírek. 10: Egyházi zene. 2. Grammfónhangv. 3.30: Ifjúsági előadás. 4. Katonazene. 5.15: Magyar legendák. 5.45: Fanyv. 6.20: „A lámpaláz égvégéig”. 6.50: A Békeffy vokál-duo hangv. 7.25: Az Operaház előadásának ismertetése. 7.30: Gounod: Faust c. operája. Közben időjárás, hírek, majd cigány zene.
 Bécs, 15.30: Zenekari hangv.
 Berlin, 22.30: Cigányzene.
 Heilsberg, 18.45: Dalest.
 Langenberg, 16.30: Délutáni zene, közben gyermekdalok.
 Lipcse, 19: Verdi: Don Carlos c. operája.
 Stuttgart, 19.40: Filharmonikus hangv.
 Varsó, 15.10: Grammfón. 20.15: Operett.
 Kattowitz, 16.55: Hegedű és zongora. 22.50: Grammfón.
 Riga, 19.05: Mandolin. 20: Grammfón.
 21.05: Régi és új tánczene.
 Milano, 20.20: Könyv zene.
 Róma, 20: Grammfón.
 Pozsony, 19.30: Thomas: Mignon c. operája.
 Brünn, 17.30: Dalest.
 Stockholm, 19.45: Csárdáskirálynő c. operett.
 Párizs, 21: Verdi: Traviata c. operája.

MA DELUTÁN LESZ MEGTARTVA A ZSIDÓ SZABADEGYETEM KISEBBSEGI ANKÉTTJA. A kolozsvári Zsidó Nemzeti Szövetség Szabadegyetemén a delután hat órai kezdettel, az Iparkamara dísztermében kisebbsegi ankét lesz, amelynek során dr. Sulyok István a magyar, és dr. Marton Ernő a zsidó kisebbség kérdésének komplexumát fogják feltárni.

Emil Jannings-film a Corsoban. Minden idők legnagyobb filmszínésze: Emil Jannings szerepel ma este a Corsoban. Al Capone, az amerikai világ koronázatlan királyát személyesíti meg ezuttal a nagy művész, aki az 1932-ös év legnagyobb Ufa produkciójában, a Háborgó ezenfelül életének egyik legnagyobb alakítását nyújtja. A hatalmas filmet a Corso filmszínház a legnagyobb áldozatok árán tudta csak megszerezni.

Mennyért ö'tözik ma Budapest közönsége?

Nagy kiárusítást rendeznek Budapest kereskedői a május 7-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár alkalmából

Cluj-Kolozsvár, március 26. Érdekes az élet ma Budapesten. Szinte mindenki nehézségekkel küzd. Panaszodik az ipar, nagyokat sóhajt a kereskedő s a legbiztosabb vevő a magyar mezőgazda is csak ki-vülről nézi a kirakatokat. Pedig járt most gazda elég a magyar fővárosban. Tenyészállatvásár volt. A szállodák megteltek, a mulatókban is mutatkozott némi élet; az igazi fellendülés, a várva-várt tavaszi üzlet még sem következett be. Sokan az időjárásról okolják. Zimankós hideg napok jártak még Budapesten. A kereskedők ezért a tavaszi meleg napokat várják. Egyelőre még tartják áraikat, mert akárhogy is spórol a közönség, egyszer csak lekopik róla a ruha, csak megjön az ideje a nagy bevásárlásoknak. A kirakatokban tartott árak. Elsőrendű divatüzletekben férfi átmeneti és tavaszi felöltők 80—90—100 pengőért láthatók. A tavaszi öltönyök ára: 64—80—95 pengő. A külváros olcsóbb. Van üzlet, ahol 14.80 pengő a loden-kabát, 58 pengő a bőrbőri raglán és 48 pengőnél kezdődik a férfi divatöltöny. A keménygallér 72 filliér, a pulin ing 5.80 pengő. Tavaszi puha kalapot 6.50 pengőért adnak. Barna félcipőt pedig 13.50 pengőért. El lehet mondani, hogy férfi ma Budapesten tetőtől talpig újra öltözhet már 100 pengőért.

De jobb ma Budapesten nőnek lenni. Nemcsak azért, mert szépek a budapesti nők, hanem azért is, mert igazán kevés pénz kell már ahhoz hogy sikkes és divatos legyen a megjelenés. Lássuk mibe kerül egy nő felöltőzködése. A Rákóczi uton járok, ajour nyilas selyemharisnyáért 1.95 fillért fizetek, színes kombinéért csipkével, himzéssel 2.30 pengő. Aránylag drága a női fűző: 10 pengő itt is el kérik érte. Cipőt 12.50 pengőért veszünk, mert spórolok és sokallom a szomszéd kirakat 14.50 pengős antilop és lakk-

cipőt. Az ezernyi ruha között a 14.50 pengős jersey ruhát választom. Hozzá egy tavaszi női kabátot választunk dublé kelméből valót. 36.50 pengőt fizetek érte. De sajnos kalap és keztü is kell még. A Nappa bőrkeztüért 5.80 pengőt kérnek. A kalap választását már nem győztem bevárni, de megnyugtatt az a tudat, hogy az üzlet legdrágább kalapja 12 pengő.

A kereskedők most Pesten a nagy hetet várták. Husvétra biztosan fellendül az üzlet. De azután lejjebb kell szállniok az árakkal. Mert a kereskedő itt sem tart hatja raktáron az árut. El kell adnia. A legközelebbi nagy üzlet pedig csak májusban lesz, amikor május 7-től 16-ig a Budapesti Nemzetközi Vásár hoz újból sok be vásárlót a magyar fővárosba. Igazi bizalommal a vásár iránt vannak, amelynek közönsége ez uttal május 2-től 24-ig élvezi a 50 százalékos utazási kedvezményt, a vízmentes határátlépést és a vásárral járó számtalan egyéb kedvezményt.

Még a magyar vidék kereskedelme is fellendülést vár a májusi Budapesti Nemzetközi Vásártól. Sikerült kivívniok azt, hogy a Budapestre érkező külföldi közönség a vásárigazolvány felmutatása ellenében három külön kedvezményes utazást tessen a magyar vidékre. Számolnak azaz, hogy a külföldi közönség tömegesen fogja igénybe venni ezt a kivételes kedvezményt, amelynek segítségével szinte az egész országot járhatja be kedvezményes vasúti jeggyel a Nemzetközi Vásár közönsége.

Érdekes fajta Budapest lakossága. Szükiben van pénz dolgában. De azért fejlődik a tudás mindenki a devizaárfolyamokat, kalkulál, spekulál még a legkisebb bevásárlásnál is s számol a nagy kiárusítási hullámmal, amelynek tetőpontját a Budapesti Nemzetközi Vásár idejére várják.

KÖZGAZDASÁG

Közel 13 millió lej tiszta nyereséget mutat ki az Erdélyi Bank

A bank, amely érintetlenül állta ki a kritikus 1931 évet, hét százalékos osztalékot fizet és ötmilliót tartalékol. 351 millió lejtel szaporodott ebben az évben az új betétek összege

Cluj-Kolozsvár, március 26. (Az Uj Kelet tudósítójától). Lapunk másik helyén közöljük az Erdélyi Bank 1931. évi mérlegét, amelynek közzétételét gazdasági és pénzügyi körökben érthetően nagy érdeklődés előzte meg. A közvélemény — teljes joggal — az ország vezető pénzintézetét közé sorolja az Erdélyi Bankot és így érthető az a feszültség, amellyel a gazdasági válság legkritikusabb esztendejéről zárszámadását várják. Az Erdélyi Bank 500 millió lejt meghaladó betéteket fizetett vissza a hitelválság kritikus esztendejében, anélkül, hogy újabb hiteket kellett volna igénybe vennie. Ez a tény mindenképpel az intézet mobilitásáról tanuskodik, amit csak megerősít az a másik mérleg-szerű adat, hogy az intézet nem kevesebb, mint 144 millió lej készpénzállomány fölért rendelkezik.

Nyilvánvalóan a körültekintő vezetés javára irandó az, hogy a bank saját erejéből tehetett eleget a normális mértékű meghaladó állományának túlnyomó része rövidlejáratú mobil hitelekkel áll, amelyekből automatikusan tekintélyes összegek folytak vissza, úgy, hogy az intézet nem volt kénytelen nagyobb szabású hitelmegvonásokkal nehéz helyzetbe hozni adósaikat. Ilyen előzmények után érthető, ha a banknál a betétesek közötti nyugalom ismét helyreállt, a visszai igénylések megszűntek és az új betétek napról-napra szaporodnak. Az Erdélyi Bank ez év folyamán 3191 új betétkönyvet állított ki 276 millió 968 ezer lej értékben. Uj ügyfelei 571 folyósítást nyitottak, amelyekre 74 millió 493 ezer lejt fizettek be gyümölcsöztes végett. Uj betétesek összesen tehát 351 millió 466 ezer lejt helyeztek el a banknál.

Ugyancsak a rugalmas üzletvezetésre vall, hogy az Erdélyi Bank az elmúlt üzletévben 600 millió lej új kölcsönrel állt ügyfelei rendelkezésére és kihelyezési állománya ennek ellenére is 400 millió lejjel csökkent. Az üzletállomány csökkenéséből kifolyólag a kimutatott közel 13 millió lejes nyereség kisebb ugyan az előző évinél, de még így is a saját tőkék 11 százalékos hozamának felel meg, ami kétségtelenül rekord-szerű teljesítmény, különösképpen ha figyelembe vesszük azt, hogy az eredmény megállapítása indokolatlan elővigyázatos mérlegelés alapján történt. Az április 20-án megtartandó közgyűlésen az igazgatóság 7 százalékos osztalék fizetésére fog javaslatot tenni, míg 5 millió lejes tartalékolásokkal és egymillió lejt meghaladó nyereségelövittel 6 millió lejjel fokozódott a bank belső megerősödése.

Amerikába utazik a bécsi Kreditanstalt igazgatója. Bécsből jelentik: Van Hengel a Kreditanstalt vezérigazgatója a közeljövőben az Egyesült Államokba utazik, hogy közvetlen eszmecserét folytasson a pénzintézet amerikai hitelezőivel is. Az a terv merült fel, hogy az ostrák állam 40 évi törlesztésre szóló kölcsönkötvényeket bocsát ki, amelyeket a bank hitelezői kapnának, akik mintegy ötszázmillió sillinggel vannak érdekelve a Kreditanstaltnál.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy áraitam a mai viszonyokhoz mérten leszállítottam. Szives pártfogást kér

Roth cipész Unió-u. 9.

EGYESÜLETI ÉLET

A zsidó óvoda purimünnepélye. Fényesen sikerült purimünnepélyt tartott a kolozsvári zsidó óvoda növendékeivel f. hó 20-án, vasárnap d. u. a kat. gimnázium dísztermében. A műsoron kedvesebbnél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot keltett egy csöppesség, amint részletességgel elmondta a purim történetét először héberül, aztán — hogy a szülők is megértsék — szórol-szórol tolmácsolta magyarul is. Utána e történetet — bibliai hűséggel — gyönyörű előképben is bemutatták. A műsoron kedvesebb-nél-kedvesebb számok követték egymást. Lélekemelő volt minden egyes jelenet. Mindjárt az elején bámulatot kelt

Régi és új kínai zsidók

Kétezer éve élnek a zsidók Kinában

Kinában sohse volt antiszemitizmus és a zsidók valóban szabad és egyenjogú polgárai voltak az országnak

Háromszáz évvel ezelőtt még héberül irtak a kínai zsidók, — de ma semmi kapcsolatuk nincs a zsidósággal

Berlin, március 26. A kínai zsidókról hosszú ideig egészen téves elképzelések uralkodtak. Arról beszéltek, hogy az elvezett tíz törzs ivadékai élnek ott, akik ma sok millió lelket számlálnak és jelentős politikai és gazdasági pozíciókat foglalnak el az ország kereteiben. Amikor kínai utam során megkérdeztem az ottlakó európai zsidókat, van-e valamilyen tudomásuk a kínai zsidókról, azt mondták, hogy sok zsidóhítre áttért kínai létezik, de zsidókinaiakról mit sem tudnak.

1919-ben Jaomin városában (Mandzsúria) találtam egy zsidókinait. Amint beléptem ott egy üzletbe és beszédbe elegyedtem a tulajdonossal, azt kérdezte tőlem, hogy mi vagyok.

Egy „régii” kínai zsidó

— Zsidó vagyok — mondtam.

Szavaimra egy különös meglepedés sugárzott ki tekintetéből és elmondta, hogy ő szintén zsidó. Nem az „új” közül való, hanem régóta zsidó, de semmit sem tud a zsidóságról, miután nélkülözötte a tanítókat és a zsidó nevelést. Egy buddhista nőt vett feleségül és azok a gyerekei is. Kinézésében, nyelvében, öltöztetésében és életmódjában semmivel sem különbözik a tipikus mongoloktól. Néhány betűt ismer a zsidó álefbéthből, az ünnepek közül pedig csak pesachról, roshasanahról és jom-kippurról. Ezenkívül még csak arról tudott, hogy a zsidó vallás egy istent ismer. Rendkívül csodálkozott azon, hogy a „fehér európaiak” között szintén élnek zsidók, még pedig 15 milliónyian, akik szétszórtan élnek a többi népek között.

Arról, hogy rajta kívül élnek-e még zsidók ezen a vidéken, nem tudott. Ezzel szemben elmondta, hogy a központi kínai birodalomban, Kiangfu városában sok zsidókinai él.

Két esztendővel később, Sanghai francia negyedébe talákoztam egy kiangfui származású zsidóval. Ez már tudott valamennyire héberül írni és olvasni, amit az európai zsidóktól tanult meg. A francia negyed zsinagógájának sámesza volt. Tőle tudtam meg több zsidókinai címet. Mind tekintélyes és gazdag polgárok, akik megadták nekem a zsidókra vonatkozó információkat.

Mióta élnek a zsidók Kinában?

Hogy mióta élnek a zsidók Kinában, azt nem lehet pontosan megállapítani. A kiangfui zsinagóga bejáratánál egy kőoszlopon látható egy felírás, mely szerint a Hon-dinasztia idejében (kétszáz évvel a keresztény időszámítás előtt) jöttek a zsidók Kinába, míg a jezsuiták, akik ezzel a kérdéssel foglalkoznak, azt állítják, hogy a zsidók a Mintu-dinasztia idejében (70 évvel K. e.) vándoroltak csak be, még pedig nyugat felől, Perzsiából. Tény az, hogy a kínai zsidók beszédében sok perzsa szót találunk és vallási himnuszaik is nagyon hasonlóan a perzsaiakhoz. Ezenkívül találtak egy, a negyedik századból származó írásműt, amelyben idegen imaházakról és az egy istenről van szó, akít az idegenek tisztelnek.

כשר בעק קאפפעע
Legyen óvatos!

a hechszerrel ellátott pótkávékkal szemben, mert mint ez többszörösen bizonyosodott, a hechserekkel visszaélések történtek. Éppen ezért minden zsidó chászid asszony, ha kétségetkizáróan kóser pótkávé akar, háztartásába csakis

Beck pótkávé
használjon. A Beck minőségben, izben a legjobb és zsidó munkásokat foglalkoztat. Gyárilerakat Clujon: Goldmann Izsák P. M. Viteazul 15. Oradean: Weisz Mór Str. Hilaria 10.

Abi Saud el Hassan, az arab utazó 878-ból származó utleírásában arról ír, hogy a zsidók teljes szabadságot élveznek Kinában, hogy a kínai kormány és a kínai nép nem ismer faji különbséget és a zsidókat magas politikai pozíciókba ültetik.

Hivatalosan ismert dolog, hogy a kínai kormány 1163-ban megengedte a zsidóknak, hogy Kiangfuban felépítsék zsinagógájukat és hogy a zsidók vezetőit 1329 és 1354. években hivatalosan meghívták Pekingbe, hogy tárgyaljanak a kormányval a hadseregbe való belépésük ügyében. Az erről szóló dokumentum a zsidókat „schovi” vagy „jehudim” néven nevezte.

A kiangfui zsinagóga

Sanghaiban több fényképet láttam a kiangfui zsinagógáról, számos épületekkel és udvarházakkal. Három épületrészlet a bejáratokhoz vezetett és az udvarházak pázsittal és fákkal volt körülvéve. Minden egyes bejárat előtt hatalmas háromszögű kövek állottak, amelyeken a zsidó vallás alapigéi és tanításai voltak bevéve héber és kínai nyelven. Egy frigygládát és egy oltárt is láttam, amelyet csak a főpápnak volt szabad meg-

közelíteni. Egy magas pódiumon olvasták fel a törőt. A zsinagóga architektúrája vegyesen kínai és perzsa motívumokból tevődött össze.

A kínai zsidók és a jezsuiták

Megállapítást nyert, hogy a tizenharmadik századtól kezdve nagyszámban éltek a zsidók Kinában. Import- és exportkereskedelemmel foglalkoztak és nagyban hozzájárultak az ország jólétének emeléséhez. Megállapították továbbá, hogy a misszionáriusok azon fáradoztak, hogy a zsidókat áttérítsék a kereszténységre. De eredménytelenül. Megkísérelték továbbá azt is, hogy összevásárolják a zsidóktól a jelentősebb ősi kezszereket és kéziratokat. A zsidók évszázadokon keresztül elutasították a misszionáriusok vásárlását és csak az utóbbi időben, az éhség kényszere folytán, adták meg magukat és így eladtak néhány régiséget, köztük ősrégi tóratekereket, amelyek ma az európai muzeumokban fekszenek.

A XVII. században még tudtak héberül a kínai zsidók

A tizenhetedik század elején a londoni rabbi Jiczchak Nieto (egy szefárd zsidó) próbált érintkezést keresni a kínai zsidók-

Két orosz határőr és egy tiszt teljes felszereléssel átszöktek Romániába

Geo London cikksorozata a párizsi Journalban a Dnyeszter-parti vérontásról

Bucuresti/Bukarest, március 26. Tighinából jelentik, hogy Bocernita községnél tegnap két orosz határőr és egy tiszt teljes felszereléssel átjöttek Romániába és jelentkeztek a román gránicsároknál. Őrizetbe vették őket.

Geo London, a kiváló párizsi újságíró a Le Journal című lapban nagy cikket ír a Dnyeszter partjáról és a moldvai román parasztok ügyéről. Az újságíró élénk színekkel írja le a Dnyesztermenti borzalmakat, amelyek

nek többiben ő maga is tanuja volt, a menekültek elbeszéléseit és hangsúlyozza, hogy ez nem Oroszország és Románi ügye, hanem az egész Európa szégyene.

Sztalin súlyosan megbetegedett

Varsói és berlini orvosprofesszorokat hívtak a szovjet diktátor betegágyához

Berlin, március 26. (Az Uj Kelet tud.) Moszkvai jelentés szerint Sztalin súlyos beteg. A szovjetkormány távirati hívására Berlinből Szovjetországba utazottkértek két varsói tanárt, akik közül az

az orosz diktátor betegágyához Sondek professzor a német orvosvilág egyik híres sége. Ugyancsak táviratilag Moszkvába

egyik híres rákspecialista. Más forrásból származó értesülések szerint Sztalin csupán spanyolnáthában szenved.

Münchenből pénzelték a csehszlovákiai német kampóskeresztesek titkos szervezeteit

Felozsiatták a csehszlovák „munkássegélyeket” is

Prága, március 26. A belügyminisztérium felozslatta a német nemzeti szocialista „Jugendverband”-ot és annak fiókjait, mivel ezekről kiderült, hogy a „Volkssport”-ot helyettesítették a pankráci fogházban ma 48 nemzeti szocialista várja, hogy bíróság elé állítsák a köztársaság védelméről szóló törvény értelmében. A vizsgáló hatóságoknak bizonyítékok vannak a kezei között az irányban, hogy a csehszlovákiai német nemzeti szocialisták leleplezett szervezeteit Münchenből pénzelték. A pénzt Karsbadban lakó bizalmi emberek közvetítették a csehszlovákiai német nemzeti szocialista szervezetekhez. Több északcsehországi városban a német nemzeti szocialista párt tiltakozó gyűléseket akart rendezni, a rendőrség azonban ezeket betiltotta.

Brünnenben tegnap felozslatták a „Vörös segély” szervezetét, ugyanakkor pedig házkutatást tartottak a kommunista párt titkárságában, ahol különböző terhelő iratokat lefoglaltak.

Mährisch-Ostrov, március 26. A „Vörös segély” és a „Munkás segély” egyesületek Mährisch-Ostrov kerületben levő 50 fiókegyesületét az ostravai

rendőrigazgatóság rendeletére bezúntatták. A Vörös segély és a Munkás segély ostravai főtítkárságán tegnap

házkutatást tartottak, amelynek eredményeképp rengeteg iratot foglaltak le. Letartóztatás nem történt.

Bizalommal és jól tavaszi szükségletét legelőnyösebben
Biró nődivatházában
Regele Ferdinand 11.
szerezheti be, hol már:

1 mtr. 90 cm. sz. virágos nansuch 36 L.	1 mtr. batiszt minden szinben 19 L.
1 mtr. jó vászon 9 L.	1 mtr. I. o. fehérnemű batiszt 33 L.
1 mtr. garantált I. o. creas 27 L.	1 mtr. twedt duplaszeles gyönyörű mintázásban 78 L.
1 mtr. vászon ágyneműre 33 L.	1 mtr. ingzephir szintartó 25 L.
1 mtr. mosó delain 19 L.	
1 mtr. cosmanosi marocain 29 L.	

Kabát és costum szövetek 140 cm. széles 150 Lei-től nagyon izléses szinben! Ezen hirdetett cikkekből mintát nem küldök!

Fenti árak április 15-ig érvényesek !!

Azon vevőnek, ki jelenlegi számóját rendezzi, új hitelt nyújtok!

EL-KA
CIPÓARUHAZ
április 1-én
Regele Ferdinand 16 szám alá költözik

kal. Héberül levelet irt nekik, információt kért és héber és kínai nyelvű választ kapott tőlük.

A kínai zsidók ma már minden kapcsolatot elvesztettek a zsidósággal. Mindössze néhány száz család maradt meg belőlük. Zsinagógáikat vagy megsemmisítették vagy összedültek, köztük a kiangfui is. Semmi sem maradt meg belőlük és környékükön csak néhány tucat zsidó család él, — éhezve, elszegényedve, sőtét tudatlanságban. És mégis időről-időre hírt adnak ama akaratokról, hogy összeköttetésbe kerüljenek a világ zsidósággal. Leveleket irtak a sanghai fehérzsidóknak, akik segélyegyesületet alakítottak és Sanghaiba hozattak néhány fiatal kínai zsidót továbbképzésük céljából. Ezeket tanítóknak képezik ki a központi birodalomban élő kínai zsidók részére. Ennek a tervnek a keresztülvitele azonban nagy nehézségekbe ütközik, miután a kínai zsidók elzárva a nagyvilágtól, elvesztették minden érzéküket és lelkikapcsolatukat a zsidósággal.

Befejezésül még azt a tényt kell leszögezni, hogy a kínai császár-dinasztiák és a kínai nép sohasem üldözte a zsidókat és sohasem helyezte őket törvényen kívüli helyzetbe. A zsidók valóban szabad és egyenjogú polgárokként éltek Kinában.
N. M.

MEGHIVÓ

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság, Cluj

1932. április 20-án déli 12 órakor saját székházában, Piata Unirii (volt Mátyás Király tér) 32 szám alatt tartja

37-ik évi rendes közgyűlését,

amelyre a t. részvényeseket meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1931. üzletéről. 2. A felügyelőbizottság jelentése. 3. Az 1931. évi mérleg és veszteség-nyereség számla jóváhagyása és határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.	4. Határozat a felmentvény megadása tárgyában. 5. Az alapszabályok módosítása. 6. Igazgatósági tagok választása. 7. Felügyelőbizottsági tagok választása és tiszteletdíjuk megállapítása.

FIGYELMEZTETÉS

Felkérjük t. részvényeseinket, hogy amennyiben a közgyűlésen résztvenni kívánnak, sziveskedjenek az alapszabályok rendelkezése értelmében részvényeiket legkésőbb 1932. április 19-ig a bank főpénztáránál, vagy valamelyik fiókjánál, átvételi elismervény ellenében letenni.

AKTIVÁK

Mérlegszámla 1931. december 31.

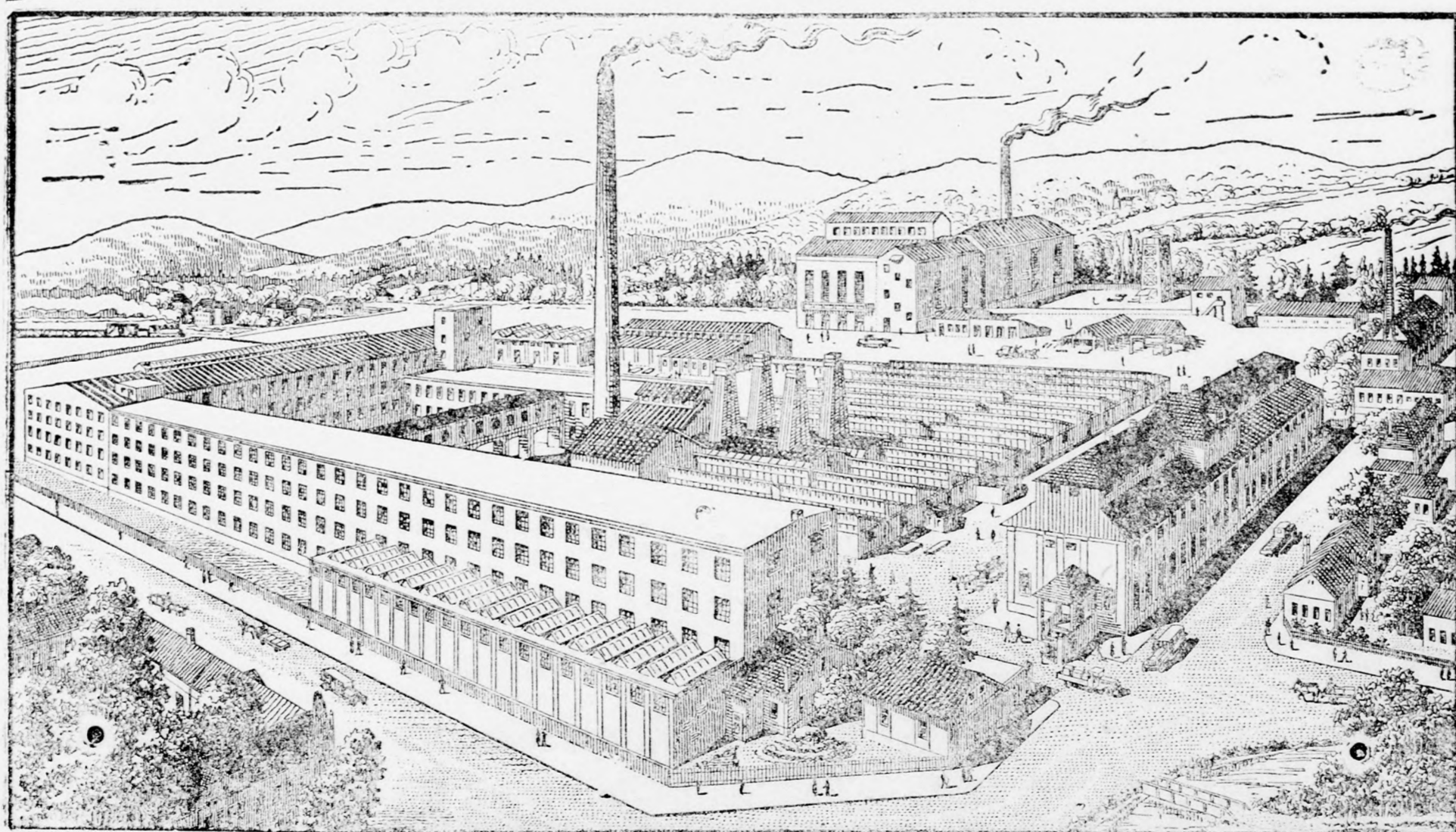
PASSZIVÁK

Készpénz és bankárkövetelések	144,907.728.50	Részvénytőke	82,000.000.—
Ertékpapírok	9,869.452.—	Tartaléktőkék:	
Váltótárca	466.960.082.—	Rendes tart. alap	15,000.000.—
Adósok	274.315.887.63	Kétes köv. tart. a.	15,000.000.—
		Ingatlan értékesítési tart.	2,000.000.—
		Nyugdíjalap	4,000.000.—
Ingatlanok	17,910.703.—	Betétek	36,000.000.—
Ovadékok Lei 52.652.026		Visszszámítási váltók a Banca Nationala-nál	765,301.899.24
		Átmeneti tételek és kamatok	8,727.847.—
		Nyereség	9,008.189.90
		Ovadékok Lei 52.652.026.—	12,925.916.99
	913,963.853.13		
			913,963.353.13

Az ellenőrzésért:
J. Petrean
igazgató jog. könyvelő

Az igazgatóság nevében
Conrad Ottó Hargitay Bertalan

A könyvelésért
Szabó Márton
első cégjegyző, jog. könyvelő

Scherg Vilmos és Társai R.-T.

brassói posztó- és divatárugyarak ajánlják

mérsékelt árak mellett elsőrangú gyártmányaikat **uri és női divat-szövetekben**, melyek legfinomabb és kifogástalan kivitelük folytán vetekednek minden tekintetben a külföld **legjobb** gyártmányaival

Gyári lerakat: Cluj-Kolozsvár, C. Reg. Ferd. (Wesselényi-u.) 24.

Tartó

Stockholm, m
koncern helyze
küldött külföl
ma Stockholmba
tó tárgyalás utó
pitotta, hogy a
zele tarthatatlan
lenül likvidálni

„A kö
aszpirin
mond

„A főfás el

Oradea-Nagy
Uj Kelet tudosi
kulturális turné
tartózkodik, nyi
radi sajtónak. A
mányválságról s
latos kérdésére
mondotta:

— A kormány
vagy a király t
rol. A parlamen
titkos gondolata
Arra a kérdé
a jövő kormány
te, hogy csak ab
badkezet adnak
nak megvalósítá

L
A Tardieu-t
mondotta:

— A budapest
latkozatomban
vagyok a dunai
föderációjának,
rint ez hozzájár
javulásához. A
tására költött h
élet ölesobbodás

— Ami pedi
szonyt illeti, mi
lejteni a multat

„Aspirin

Az ujságírók
vajjon vélemény
e a válság a k

Ujra fe

A kínai-jap
sajtó ujra e

A japán

London, már
érkező újabb j
szanak azt az o
lyek szerint a
rövidesen béke
újabb jelentése
zójéről számolt
Japán részéről
nő katonai k

E jelentések
nap folytatták
sokat. Eredmé
a semminél. E
nemzetközi ne
tusan a japán
beszakítás utá

Egyébként
népszövetség
vetkező három
megszemlélésé
sági tagok elu
székhelyére. A
désével kacsola
erőteljesen kö
való kilépést
Mandsuria ú

Tarthatatlan a Kreuger-koncern helyzete

Stockholm, március 26. A Kreuger-koncern helyzetének megvizsgálására kiküldött külföldi szakértő bizottság ma Stockholmban ülést tartott s beható tárgyalás után a bizottság megállapította, hogy a Kreuger-koncern helyzete tarthatatlan és épen ezért feltétlenül likvidálni kell. A likvidálás után

az egyes különálló vállalatoknak önmaguknak kell gondoskodniuk arról, hogy szanalásukat megfelelő formában keresztül vihessék. A szakértő bizottság ismételt megállapította és leszögezte, hogy a Kreuger-koncern összeomlását a felvett rövidlejáratú hitelek okozták.

„A konverzió annyi, mint egy aszpirin a tifuszos betegnek” — mondotta Lupu Nagyváradon

„A főfájás elmulik, de a betegség megmarad”. Lupu nyilatkozata a Tardieu-tervről

Oradea-Nagyvárad, március 26. (Az Új Kelet tudósítójától.) Dr. Lupu, aki kulturális turnéja során Nagyváradon tartózkodik, nyilatkozatot adott a váradi sajtónak. Az újságíróknak a kormányválságról szóló hírekkel kapcsolatos kérdésére Lupu a következőket mondotta:

— A kormányt csak a parlament, vagy a király távolíthatja el a helyéről. A parlament nem akarja, a király titkos gondolatait pedig nem ismerem. Arra a kérdésre, hogy részt venne-e a jövő kormányában, Lupu kijelentette, hogy csak abban az esetben, ha szabadkezet adnak neki pártprogramjának megvalósítására.

Lupu és a Tardieu terv

A Tardieu-tervről a következőket mondotta:

— A budapesti Az Est-nek adott nyilatkozatomban kifejtettem már, hiva vagyok a dunai államok gazdasági konföderációjának, mert véleményem szerint ez hozzájárulna a viszonyok megjavulásához. A védő hadseregek fentartására költött hatalmas összegeket az élet ölesobbodására lehetne fordítani.

— Ami pedig a magyar-román viszonyt illeti, mindkét részről el kell felejteni a multat.

„Aszpirin a tifuszos betegnek”...

Az újságírók megkérdezték Luputól vajjon véleménye szerint enyhülni fog-e a válság a konverzió folytán. Mire

Lupu azt mondotta:

— A konverzió annyi, mint egy aszpirin a tifuszos betegnek. A fejfájást enyhíti, de a betegség megmarad. Radikálisabb eszközökhöz kell folyamodni a krízis megoldásánál.

— A háboru után tizedére szállott le a nyerstermékek ára. Ennélfogva ugyanebben az arányban kellett volna és kellene csökkenteni az adókat és az állam költségeit. Franciaországban minden lakosra fejenként tízezer lej forgalmi pénz esik. Romániában csak kétszáz. Nyolcvan milliárd új pénz kibocsátására volna szükség, hogy a forgalom fellendüljön, hogy a tisztviselők megkapják fizetésüket és ne kényszerüljenek korrupciónak.

A kisebbségi kérdés

— A kamat ügyében az én álláspontomat fogja igazolni az idő.

A bukaresti diákzavargásokkal kapcsolatosan Lupu kijelentette, hogy a diákság igényei jogosak, eliteli azonban az erőszakos tüntetéseket. A kormány is hibás, mert ahelyett, hogy hozzájárulna a diákság ügyének rendezéséhez, brutális eszközökhöz folyamodik.

— Ami a kisebbségeket illeti, mindig megértő magatartást tanusítottam irántuk.

— Kulturális turnén vagyok, amit azonban nem lehet elválasztani a politikától. — fejezte be a nyilatkozatát Lupu.

Ujra felborulóban van a helyzet a Távolkeleten

A kínai-japán tárgyalások eddigi eredménye: semmi. A japán sajtó ujra erőlyesen követeli a Népszövetségből való kilépést. A kínaiak csapatokat vonnak össze

A japán admirális kiadta a parancsot Kanton megszállására?

London, március 26. A Távolkeletről érkező újabb jelentések megcáfolni lát szanak azt az optimista jóslásokat, melyek szerint a kínai-japán konfliktus rövidesen békésen eliminálódna. Az újabb jelentések ennek éppen ellenkezőjéről számolnak be: úgy Kína, mint Japán részéről nyugtalan és nyugtalanító katonai készülődések észlelhetők.

E jelentések szerint Sanghaiban tegnap folytatták a kínai-japán tárgyalásokat. Eredményük egylőre alig több a semminél. Ennek ellenére Shanghai nemzetközi negyedének angol konzulátusán a japán-kínai tárgyalásokat felbeszakítás után ma ujra folytatják.

Egyébként Madzsuriába kiküldött népszövetségi vizsgáló-bizottság a következő három napot a kínai állások megsemmisítésével tölti, majd a bizottsági tagok elutaznak a kínai kormány székhelyére. A vizsgálóbizottság működésével kapcsolatban a japán sajtó ujra erőteljesen követeli a Népszövetségből való kilépést, mivel a Népszövetség Mandzsuria ügyével kapcsolatban al-

kalmazni akarja Japánnal szemben az alapokmány 15-ik szakaszát. Valószínűleg ezzel áll összefüggésben az Associated Press tókioi jelentése, mely szerint a japán kormány átalakítása közvetlen küszöbön áll. A japán császár beleegyezését adta a kormány átszervezéséhez. Különösképpen nyugtalanító a távolkeleti jelentéseknek az a része, a mely arról számol be, hogy a volt hadműveleti területen japán felderítők új kínai csapatösszevonásokat észleltek. Szirokawa japán főparancsnok ezért felszólítást intézett a kínai főparancsnokhoz, kérve a csapatösszevonások befejezését és intézkedést a csapatok visszairányítására. Ellenkező esetben a japán főparancsnok kormányánál előterjesztést tesz új offenzíva megindításának engedélyezése iránt. Egyidejűleg Moszkván át érkezett jelentések szerint Japán megakarja szállani Kanton. Ugy tudják, hogy a japán admirális már ki is adta a parancsot a haditengerészet több egysége parancsnokainak, hogy vonuljanak fel Kanton előtt s szállítsanak partra tengerésze-

Mi az Ön TELEFONSZÁMA?

MA a kereskedőtől, vagy az ügyvédtől, orvostól senki sem kérdezi, van-e telefonja. Mindenki természetesen tartja, hogy van, Csak a számot kérdezi az, aki Önrel üzleti összeköttetésbe akar lépni, vagy az Ön szolgálatait igénybe akarja venni. Ha Ön azt válaszolja, hogy

nincs telefonja, könnyen veszíthet az illető előtt tekintélyéből.

A TELEFON az üzlethez épen annyira kell, mint a helyiség, vagy az iroda, a világítás és az üzleti könyv. Az a vállalkozás, vagy szabad foglalkozású egyén, aki a mai világban telefon nélkül akar megélni, nehezen fog boldogulni.

Uj könnyítés a telefonelőfizetők számára

HOGY a telefont mindenki számára hozzáférhetővé tegye, a S. A. R. de T. elhatározta, hogy az előfizetési díjat havi részletekben is elfogadja. Most már épen úgy fizetheti a telefont, mint a vizet, vagy a villanyt. Néhány száz lei havi díjért élvezheti ennek a szolgáltatásnak minden előnyét, amely napról napra javul.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFONE

ket. A kínai hatóságok kihirdették Kantonban az ostromállapotot.

Kanton megszállásának híre a kínai lakosságot nagyon felizgatta. Valószínűleg erre vezethető vissza, hogy Kanton egyik mozgófényképszínházában japánok és kínaiak között véres összeütközés történt. A japán csapatok Sa-paybe való bevonulásának filmjét adták s előadás közben kínai nacionalisták csoportja leverte és összeszaggatta a mozivásznat, majd a japánokra vetette magát. A tumultusban több lövés

dördült el s a közönség sorában vad pánik támadt. Mindenki tódult a kijáratok felé. A terem közepén ezalatt folyt a küzdelem, melyben 3 embert megöltek s számosan súlyos sebeket kaptak. Rendőrség és katonaság közbelépése vetett véget a harcnak.

Egyidejűleg a japán főkonzul régi lakásába Shanghai nemzetközi negyedében bombát dobtak. A merénylő nem tudott arról, hogy a konzulátus már elköltözött az épületből. A szilánkok egy cselédlányt súlyosan megsebesítettek.

Teljes nyugalomban folyik a kolozsvári diáksztrájk

Kommunista röpcédulákat találtak tegnap a kolozsvári egyetemen és az egyetemi könyvtárban

Cluj-Kolozsvár, március 26. (Az Új Kelet tudósítójától.) A Kolozsváron proklamált kétnapos diáksztrájk szombaton a legteljesebb nyugalom jegyében indult. A délelőtt folyamán a diákok nem jelentek meg az előadásokon és ugyanakkor az uccákon is a legteljesebb volt a rend és a nyugalom.

A délelőtti órákban azonban arról értesítették a kolozsvári rendőrség politikai osztályát, hogy az egyetem épületében és az egyetemi könyvtárban kommunista röpcédulákat terjesztettek. Az egyszerű fogalmazó papírra gépelt röpcédulákat a déli órákban is szá-

zával hozták fel a sziguranciára.

A sziguranca azonnal megkezdte a nyomozást a röpcédula osztogatók kézrekerítésére és délután négy óraker több egyetemi hallgatót állítottak elő. A sziguranca feltevései szerint a röpcédulák terjesztésével gyanusíthatók. Az őrizetbevetettek kihallgatása a késő esti órákig tartott. Egész napon át rendkívül sok egyetemi hallgatót idéztek be, akiknek igazolniuk kellett, hogy voltak-e a délelőtt folyamán az egyetemen vagy sem. A diákokat kihallgatásuk után szabadlábra helyezték.

Mit tud alkotni a zsidó nő a maga országában

Tel-Aviv, március 26. Ness Ziona és Rechowoth között fekszik egy kietlen földterület, melyet évezredek óta emberi kéz nem érintett. Az arabok „En Daurnak” világság forrásának nevezik. Ez az elnevezés egy régi arab legendából származik. Ismeretlen vándorok tévedtek egykoron ide. A tevek és utasaik a szomjúságtól kimerülve alig álltak a lábukon. Sehol se volt egy csepp víz. De alig hogy hozzáfogtak a sátor elkészítéséhez az éjszakai pihenőre — hirtelen felbukkant források csobogása ütötte meg fülüket. Kielegítették szomjúságukat, megitták tevéiket és áldva köszönték meg Allahnak ezt a nagy csodát.

Még ha ez a kis történet igaz is volna, akkor is rég letűnt időben kellett, hogy lejártszódjon, hisz ugyanazon beduinok utódai voltak azok, akik a csodaforrásokat kiapadni hagyták. Így lett a világság forrásából kietlen pusztaság. Miután most a Keren Kajemeth megváltotta a földet, Isten áldása látszik ismét rajta. A romániai Wizo csoport nagy kiképző farmot létesített munkásnők részére. Itt találja meg az intenzív földművelés tudományának forrását a zsidó leány és innen fogja kiterjeszteni mezőgazdasági tudását az egész országra.

Tel-Avivból Ness Zionába utazunk, hogy az új farmot megtekintsük. Velünk van Krause agronomus a Mikve Israeli földművelési iskola igazgatója és Wilhansky agronomus, ki a Jewish Agency kísérleti telepének vezetője. Velünk tart még egy turistánő is, egy külföldi Wizo-csoport vezető tagja. A farm bejáratánál egy gyönyörű fenyő allée diszeleg. Ada Fischmann, a farm vezetőnöje, a Wizo exekutívé és a Moazath Hapaloath reprezentánsa mutatja meg nekünk a gazdaságot.

Sűrű kis banánerdőhöz érünk. A hosszú, széles levelek zöld lombzatát az érett gyümölcsök tarkítják tele. A fiatal fákat levelekből és ágakból font magas sövény övja meg a szétől és a hidegtől. Ez a kis erdő — magyarázak — mindössze két esztendő és már gyümölcsöt hoz, amelyeket a mezőgazdasági szövetkezeteknek adnak el „Tnuva” gyanánt. Van még egy második erdőcskénk, mindössze öthónapos, de rövid időn belül szintén gyümölcsözni fog. A két szakértő tekintéteiből tisztelet és csodálat árad a zsidó nő munkájára.

Megtekintjük a padeszt és megcsodáljuk a szimmetrikusan ültetett narancs és grapefruit fasorokat. Az öntözés kaliforniai módszer szerint, földalatti csatornák által történik. A föld felett csupán a vízvezeték csapjai láthatók. Nyolc leány dolgozik az előkészítő munkálatoknál. Ruházatuk: sötét rövid munkanadrág, hófehér blouse, fejükön nagy szalmakalap az erős napsütés ellen. Minden fa körül kerek mélyedések, ezek aztán nedvesen tartják a fiatal facsemetéket. — Ne gondolják — mondja Ada Fischmann mosolyogva —, hogy a lányok csak statisztáként állanak itt, hogy az idegenek előtt parádézzanak. Ez ténylegesen az első padesz, amelyet kizárólag nők hoztak létre. Megmutatjuk a világnak mit tud alkotni a zsidó nő a maga országában.

Wilhansky nagyon meg van elégedve a fák fejlődésével. Krause, aki régi barátja a női munkásmozgalomnak, el van ragadtatva az új gazdaságtól. Közel dombon vasbetonból épül a farm első kétemeletes háza. Rövidesen még három ház jön hozzá. Szép kilátás nyílik innen a vidékre. Ide fehérlenek Beth Chanan kolonia házacskái, amott bolgár chalucok találtak új otthon, míg a másik oldalon a KKL egy nagy területe várja negyven munkásalád letelepítését. A másik irányban Rechowoth kísérleti telepe. A vidék csodáját csak néha-néha zavarja meg

egy-egy könnyű szellő. Lábaik előtt fekszik a zöld padesz, odébb az ólok, majd egy fenyőerdőske és a faiskola. Vezetőnők a kutházba visz bennünket. A furásnál itt egyszerre két forrásra bukkantak. Innen szivattyúzzák a vizet Rutenberg villanyáramával. A szolgálatos chaluca csak bekapcsolja a kontaktust és a vízellátás megindul. Ez a gazdaság pár év múlva erősen kifog fejlődni. Minden reményünk meg van erre. 500 dunam egy területen, ebből 100 dunam narancsültetvény, egy istálló 50 marhával, baromfitenyésztés, méhészet ez mind, mind jó bevételi forrás. Aztán a zöldségelárusítás! Ez külön jövedelmet képez. Hisz van itt jó zsiros föld és víz bőven. Az az érzésünk, hogy ez a farm meghozza a várt eredményt. 120 leány nyerhet kiképzést két év alatt. Egy főzélkonzervgyár is tervbe van véve. Sok

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A Magyar Színház világvárosi vendéjátékai

A Magyar Színház a jövő héten az érdekesnél-érdekesebb vendéjátékok egész sorozatára készül.

Csütörtökön este 9 órakor Nagy Endre tartja meg egész estét betöltő konferansz előadását, Nagy Endrét mindenki ismeri hírből: a legjobb humoru, legélesebb nyelvű író és konferanszié, akinek előadásait egész Budapest számon tartja, akinek egyetlen előadását se mulasztják el. Nagy Endre konferansz-estje két és félórán tartó szakadatlan, pazar mulatságot jelent.

Pénteken este az English Players, ez a világhírű angol színtársulat tartja meg egyetlen estjét Kolozsváron. A Candidát, Shaw világhírű darabját fogják játszani. Az English Players társulat Európára 140 városában aratott példátlan sikereket, amelynek titka abban rejlik, hogy nagyszerű előadásaik, tökéletesen kidolgozott munkájuk folytán angolul nem értő közönség számára is tökéletesen érthető a játékok és felejthetetlen élmény minden előadásuk.

Szombaton kezdi meg Király Ernő és Kosáry Emmi két estére terjedő vendéjátékát. Az Exhercegnőben lépnek fel Király Ernő és Kosáry Emmi, tehát első fellépésük egyúttal operett-premier is lesz. Az Exhercegnőt Király Ernő és Kosáry Emmi óriási sikerrel hosszú ideig játszották Budapesten. Ezenkívül vasárnap d. u. 6-kor Király Ernő föllép egyik parádés szerepében, az Iglói diákokban.

A Magyar Színház heti műsora

Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órakor a SANGHAI EXPRESSZ Marlene Dietrich, Anna May-Wong és Clive Brook. Előtte I. Lehár Ferenc „Sárga kabát”-jának nyitánya, előadja a színházi zenekar, Stefanidesz karnagy vezényletével. II. Prologus „A felkelő nap országá”-ból, előadja: Keleti Aranka. Helyárak: 40, 30, 20 és 15 lej. Erre az ünnepi díszelőadásra a színház összes bérlőit meghívja és szívesen látja az igazgatóság. Színházi számított ülőhelyek. Jegyek már most válthatók.

Vasárnap d. e. 11-kor: Harapós férj. (Operettjúdonság, nagyon olcsó mozi helyárakkal. Major Kató, Keleti Aranka, László Andor, Felhő Ervin föllépése. Jegyek ára: Páholy 5 személyre 120 lej, zsöllye 40 lej, I. r. támlásszék és alsóerkély 20 lej, II. r. támlásszék 25 lej, III. r. támlásszék és alsóerkély 20 lej, felsőerkély 15 lej, állóhely 10 lej. Sorozatszám: 174.)

Hétfőn délelőtt 11-kor: Mosoly ország. (A világhírű Lehár-operett első olcsóhelyárakkal. Nagyon olcsó mozihelyárakkal! Karácsonyi Ili, Major Kató, László Andor, Felhő Ervin föllépése. Sorozatszám: 175.)

érdeklődéssel adóznak a háztartásnak, a négy épület mindegyikébe egy-egy speciális konyha lesz. Egy speciális kurzusra is gondolnak az asszonyok részére. Ez a feladat egyike a legsürgősebbeknek. Sok munkásalád vár a letelepítésre és fontos, hogy legalább asszonyaik kapják meg a legegyszerűbb háztartási és gazdasági alapokat. Mily nagyszerű tervek!

Száz meg száz bevándorolt és benzüllött leány nyer kiképzést a gazdaság minden ágában, de úgy, hogy közben saját kezük munkájával tudják magukat fenntartani, hogy aztán mint elsőrangú kvalifikált munkaerők helyezkedhessenek el a kolóniákon (ezekből lesz a jó chaluc-feleség!).

Bucsuzunk. A farm leányai frissen szedett rózsacsokrot nyújtanak át. Turistáink már a meghatottság könnyeivel küzd...

Tel-Aviv felé, egy csoport munkásnővel találkozunk. Számárhaton igyekeznek a munkából hazafelé. Büszke örömmel, sokáig nézünk utánuk.

héberből ford.: r. j.-né

Csütörtök este 9-kor: Nagy Endre egész előadást betöltő konferansz-estje. (Két és félórás gondtalan multság! Premier-helyárak! Bérletszűnet. Sorozatszám: 174.)

Pénteken este 9-kor: Candida. (Shaw színdarabja. Kolozsváron először! Edward Stirling és a világhírű The English Players angol színtársulat egyetlen esti vendéjátéka. Az idény legnagyobb művészi eseménye! Európa legkitűnőbb színtársulata! Még az angolul nem értő közönség számára is felejthetetlen élmény. Premier-helyárak. Sorozatszám: 175.)

A cluji Román Opera műsora

Vasárnap, március 27: „Cigánybáró”. (Este).

Hétfő, március 28: Szűnet.

Kedd, március 29: A zsidónő (Oradean.)

Szerda, március 30: Lammermoori Lucia (Oradean.)

Csütörtök, március 31: Rigoletto (Oradean.)

Péntek, április 1: Lammermoori Lucia (Timisoaran.)

Szombat, április 2: A zsidónő (Timisoaran.)

Vasárnap, április 3 (délután): Traviata (Timisoaran.)

Vasárnap, április 3 (este): Rigoletto. (Timisoaran.)

Hétfő, április 4: Ebreca (Aradon.)

Kedd, április 5: Lammermoori Lucia (Aradon.)

ASTRA Mozgó műsora

Vasárnap, hétfő kedd:

Ünnepi műsor! A legragyogóbb huszárviágjáték: Parancs, az parancs! Lucie English, Fritz Schulz és Maly Delschaft. A legpikánsabb viágjátékslágert!

CORSO-Mozgó műsora

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:

Hétfőn 3, 5, 7 és 9 órakor:

Nagy szenzációs ünnepi premier: Viharzó szenvedély. Világsikert aratott hatalmas, szenzációs dráma. Főszerepben: A közkedvelt Emil Jannings és Anna Sten. Ebben a filmben érték el a legnagyobb sikerüket. Romániában itt először bemutatva. UFA produkció.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Nagy szenzációs matiné. Tom-Mix, a legsikerültebb cowboy-filmje. Kisérő műsor, a közkedvelt vidám társaság és a beszélő kutyák. Olcsó helyárak. Ünnepi matiné.

Színház-Mozgó műsora

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: Bemutatásra kerül az amerikai Paramount hangos világhírnévű, a világ legszenzációsabb filmalkotása, a Sanghai-Express, a főszerepben: Marlene Dietrich, Anna May-Wong és Clive Brook. Előtte I. Lehár Ferenc „Sárga kabát” nyitánya, előadja a színházi zenekar, Stefanidesz karnagy vezénylete mellett. II. Prologus, a „Félkelő nap országá”-ról. Előad-

A hirneves Paptamási

„Lithynia”

gyógy- és borvíz központi egyed-árusága keres Cluj és vidéke részére kaucióképes egyedárúst. Ajánlatokat „Lithynia” egyedárusága Oradea, kérünk

ja Keleti Aranka. Számított színházi ülőhelyek. Helyárak: Földszint-ülők 40 és 30 lej, alsó erkélyülés 20 lej, felső erkélyülés 15 lej. Jegyek a Színház pénztáránál már válthatók.

URANIA-Mozgó műsora

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor

Tarzan, a tigris eddig nem látott szenzációs felvételi film, mely Amerikában őserdőben készült, Edgar Rice Burroughs regénye nyomán. Egyetlen hangosfilm, mely valóban visszaadja az őserdők rejtélyes zugását.

SELECT-Mozgó műsora

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor:

Hétfőn 3, 5, 7, 9 órakor:

Inspiráció. Szenzációs premier. Greta Garbo egyetlen 1932. évben készült filmje. Partnere Robert Montgomery. Músonon kívül Stan és Bran (Pinty és Ponty) legújabb szenzációs viágjátéka.

APRÓ HIRDETÉSEK

Ajánljuk של ספח „Record” csemege paprikáinkat a Valea lui Mihai-i főrabbi hecserével ellátva. Record paprikamalom Valea lui Mihai.

Komplett irodaberendezés olcsón eladó. Szép-ucca 1. Zalogház.

Tanuló felvétetik, izraelita fiú Grünfeld Herman textilváltó áruházban Piata Mihai Viteaz No. 39. Szombaton zárva.

Kétszer 3 szoba-konyhás komfortos lakás egy uccai és egy udvari kiadó. Minerva biztosító, Reg. Ferdinand 37.

Öt-hat szobás, étteremmel ellátott helyiséget keresek, otthon céljára. Cim a kiadóban.

„Lea! III. 28.” Születésnapja alkalmából sok szerencsét kívánok, Matyi.

Május 1-re 2 szobás, fürdőszobás komfortos lakás kiadó. Érdeklődni Str. Juliu Maniu 8. I. e., naponta 4-5 között.

Kiadó április 1-re egy szoba konyha, elő- és fürdőszoba. Május 1-re kétszer három szoba konyhás komfortos lakás, mellékhelyiségekkel. Minerva Biztosító, Regele Ferdinand 37.

Különbejáratu, elegánsan butorozott háló szalonbenyilóval orvosi rendelőnek, irodának kiválóan alkalmas fürdőszobahasználattal, esetleg ellátással kiadó. Széchenyi-tér 14., emelet.

קמה שמורה אף למחרון מן המחרון 12 lej kilogram. Kapható Orth. Rabbiság Gurahont.

Szilágy megyében azonnal kiadó fixad-minisztrációba cirka 400 holdas birtok. Értekezhetni dr. Jacobi Emil ügyvédnél Cluj, Str. Regina Maria No. 8.

Tüzifa, Szén, Kocsz

FISCHER-nél

Telefon 1300.

Ez A

Sok olyan eu egészen téves nincs Amerikánál, hogy az lelki életet. H csupa kis John-Születnek, sport és újból kis Job adnak életet. Er sára megpróbál rikát megjárta u vel a napokban ságban.

— Az emberek mesélte a gentle mikor leszálnak ben kis csekket lárról és már m váltani. És itt tévedés.

— Ismertem ember, két mértük egy előkelő igazgatójához ciktak le a hajóról.

— All right — gató, mikor el — Maguk rendezésben idő híjján foglalkozni. És foglaltatásához.

— Azt monda tovább az amerikai vezető-mérnököt küldte őket, míg idő hiánya miatt munkáshoz, aki jában dinamit szikkal talajt. A gumit szájából é mérnököt:

— Holnap regitt overaliban.

— És mit fogtek azok.

— Nem szeret hangzott a válasza maguk majd.

— Hát erre v élelmesség kell. amerikai flegma következő históri.

— Egy napon, hogy két jólölt ember egy jónéh csukható létrát nekem, hogy olya követtem őket. E hozz érkezünk, á állva, egy néhány dolgozott. A meg a munkás úgy, hogy az tés megremülve

— Halló, mi maga?

— Halló, fiatal kedves válasz — azt akartam m rossz a maga lét erről a fogpiszkának egy tiszte

— Sokszor az elbeszélés — az az üzlet. Néhány hogy két amerikai Trouble-light-féldett. Ez egy vilha egy autó defből lévén — od motor vasalkatru gyujtani. Ilyen n is lehetett haszn előtt két ilyen rázban, ahol mány, hogy de hány rendelést. cal állítanak be vözlés helyett az tett el fülük meg egy furó és meg a soffórhád is gyürkőzött ingu hogy mikor a má nagyszerűen v funkcionált, csak a kis villamos a motorra, hogy tani többé.

— Még egy é taltam Amerikán nem tudják: mi a következő mé egy munkanélkü alapít egy szekt magas papi mé

HIREK

Ez Amerika!

Sok olyan európai ember van, akinek egészen téves vagy semilyen fogalma sincs Amerikáról. Sokan azt hiszik például, hogy az amerikai ember nem lelki életet. Hogy odaát csak amolyan csupa kis John-ok meg Mary-k születnek. Születnek, sportolnak, összeházasodnak és újból kis Johnok-nak és Maryk-nak adnak életet. Ennek a hírnek megcáfolására megpróbálom leírni annak az Amerikát megjáró úrnak az elbeszélését, akivel a napokban voltam együtt egy társaságban.

— Az emberek, akik kíváncsiak — mesélte a gentleman — azt hiszik, hogy mikor leszállnak a hajóról, már a kikötőben kis csekket kapnak tíz-tízezer dollárról és már mehetnek is a bankba beváltani. És itt van kérem a végzetes tévedés.

— Ismertem két előkelő pesti fiatalembert, két mérnököt, akik husz és köztük egy előkelő építészeti vállalat vezérigazgatójához címzett ajánlólevellel szálltak le a hajóról.

— All right — mondta a vezérigazgató, mikor elolvasta az ajánlólevelet. — Maguk rendes fiatal emberek, én azonban idő híján most nem tudok önökkel foglalkozni. Es ezzel átküldte őket a helyetteséhez.

— Azt mondanom sem kell — meséli tovább az amerikai —, hogy a helyettes az aligazgatóhoz, az aligazgató a vezető-mérnökhöz, a mérnök tovább küldte őket, míg végül — és mindez az idő hiánya miatt — elértek ahhoz a munkáshoz, aki piszkos, kékszíni overalljában dinamittal robbantotta a telekziklás talaját. A munkás kiköpte a rágógumit szájából és így szólt a két végzett mérnökhöz:

— Holnap reggel nyolckor legyenek itt overaliban.

— És mit fogunk csinálni? — kérdezték azok.

— Nem szeretem a sok beszédet — hangzott a válasz —, amit én robbantok, azt maguk majd szépen eltakarítják.

— Hát erre valók az ajánlólevelek. Élelmesség kell. Ez a fontos. Az élelmes amerikai flegmatikus humorára vall a következő história.

— Egy napon arra lettem figyelmes, hogy két jólöltözött, manikűrözött fiatalember egy jónéhány méter hosszú, összecsemkható létrát cipel a vállán. Feltűnt nekem, hogy olyan rendezten néznek ki és követtem őket. Egyszerre egy épülő házhoz érkeztek, ahol egy munkás létrán állva, egy néhány emeletnyi magasságban dolgozott. Az egyik fiatalember odamegy a munkáshoz, belerag a létrába, úgy, hogy az teljesen meginog. A munkás megrémülve ordít:

— Halló, mi az, mit akar, megőrült maga?

— Halló, fiatal barátom — hangzik a kedves válasz —, nem örültem meg, csak azt akartam megmutatni, hogy milyen rossz a maga létrája. Jöjjön, másszon le erről a fogpiszkálóról, majd eladok magának egy tisztességes létrát.

— Sokszor azonban — szól tovább az elbeszélés — az amerikaiak nem sikerül az üzlet. Néhány évvel ezelőtől történt, hogy két amerikai fiu egy ugynevezett Trouble-light-féle találmánnyal kereskedett. Ez egy világító elem volt, melyet, ha egy autó defektet kapott — mágnestől lévén — oda lehetett ragasztani a motor vasalkatrészeihez és meg is lehetett gyújtani. Ilyen módon a sötét országúton is lehetett használni. A két fiu egy délután két ilyen lámpát adott el egy garázsban, ahol annyira tetszett a találmány, hogy délutánra is feladtak néhány rendelést. Délután mosolygós arccal állítanak be a fiuk a garázsba. Údvozölt helyett azonban egy kalapács súvített el fölük mellett. Aztán egy reszelő, egy furó és még néhány szerszám. Végül a soffőrhád is megindult feléjük, felgyürközött ingujjal. Az történt ugyanis, hogy mikor a mágnest rátették az autóra, nagyszerűen világított. Nagyszerűen funkcionált, csak éppen egy baja volt. A kis villamos elem olyan hatással volt a motorra, hogy azt nem lehetett begyújtani többé.

— Még egy érdekes jelenséget tapasztaltam Amerikában. Itt például biztosan nem tudják: mi az az alkalmi érsek? Ez a következő módon jön létre: Adva van egy munkanélküli. Ez a munkanélküli alapít egy szektát, kinevezi önmagát egy magas papi méltóságba, mondjuk érsek-

nek, felöltözik megfelelő ruhába, megszervezi a stróhmännjait, kiáll az uccára és csinos szoltárokat mormog. A szoltárok elmormogása után a stróhmännök tíz meg husz dollárokat dobnak be az e célra szolgáló perselybe. És az amerikai nép naivabbik része — abban a hiedelemben, hogy egyedül ez az a vallás az, amelyik üdvözítő — szintén hozzájárul a papi öltözet és az egyéb rezszi fedezéséhez.

Kissé megrökönyödve kérdezem: — És az amerikaiak miért nincsenek tekintettel a vallásra, ha üzleti érdekeikről van szó?

Az Amerikát megjáró ur csodálkozó arccal néz rám:

— Miért ártának ezzel a vallásnak? Ők azért szeretik az Istent. Ahhoz azonban, hogy az ő mentalitásukat megértsék, kénytelen vagyok ezzel a két, Amerikában sokat használt közhellyel élni: Time is money, business is business. (j. e.)

— Enyhébb idő várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint enyhébb és átmenetileg derültebb időjárás várható. Később nyugat felől esők lehetőségek. A hőmérséklet Budapesten ma délnél +4 fok Celsius.

— Berlinben véresre vertek egy diplomatát. Berlinből jelentik: Az éjszaka a Viktória Lujza téren négy suhanc megtámadott egy külföldi diplomatát. A suhancok eleinte koldulással akartak pénzhez jutni, de a mikor látták, hogy idegennel van dolguk, rávetették magukat és ki akarták foszani. A megtámadott diplomata segítségért kiáltozott, mire az utónálló megelégedtek azzal, hogy áldozatukat véresre verték, azután elmenekültek. A diplomata a legközelebbi rendőrszemet értesítette a támadásról. Azonnal razzitát tartottak az egész környéken, amelynek során a támadókat elfogták. A diplomata nevét titkolták.

— Az első Grand Guignol-film. Párizsból jelentik: Grand Guignol a neve annak a párizsi színtársulatnak, amely csak hátrorogató tartalmú rémdrámákat ad elő. Ez a műfaj most a mozi terére is átvonult. Egyik német filmársaság „Franckenstein” címen most készítette el filmre egy rémtörténetet, amely a legközelebb már bemutatásra is kerül.

SPORTOLÓK Igazi erőforrása az Ovomaltine.

— Kongresszust tartottak az amerikai szeszcsempészek. Newyorkból jelentik: Az amerikai hatóságoknak most jutott tudomására, hogy az amerikai szeszcsempészek Halifaxban titkos kongresszust tartottak. A kongresszuson a szeszcsempészek, titkos szeszgyártás és a kocsmáizletek kérdéseit tárgyalták le. A határozatok természetesen nem jutottak nyilvánosságra.

— Uj olasz akadémikusok. Rómából jelentik: A római Tudományos Akadémián tíz új akadémiai tagot avattak föl és pedig Nollint, a muzulmán történelem tanárát, Ricco Bono regényírót, Benine és de Stefani közgazdasági tudósokat, Croco tábornokot, a léghajózás parancsnokát, Pianesi nápolyi anatómia-pofesszort, Berdoni regényírót, Restigli zeneszerzőt, valamint Coste és Selva szobrászokat.

— Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyek hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Közkeletben végeztet orvosai megfigyelések szerint a Ferenc József vizet különösen a gyomor-, bél- és májbetegség használják szívesen, mert ez minden kellemetlenség nélkül biztosan hat. A Ferenc József keserűviz gyógy-szertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Félmillió tonna hengerelt acélt rendelt Szovjetország Németországban. Berlinből jelentik: Az orosz kormány félmillió tonna hengerelt acélt rendelt a német acélművek szövetsége útján a gyárosoknál. Előbb 300 utóbb 200 ezer tonna acél kerül leszállításra.

— Szovjetország Lengyelország és Románia felé erődövényeket épít ki. Berlinből jelentik: Rigán át érkezett jelentések szerint a szovjet a határvidékeken úgy Lengyelország, mint Románia felé közmunkával erődövényeket épített ki. A munkálatokat a határvidék egyes szakaszain meg is kezdték.

— Állandóan folyik a gabonaszállítás Kinába. Londonból jelentik: Az argentinai La Platából állandóan folyik a gabonaszállítás Kinába. Eddig hater ezer tonna hajóúrt vettek igénybe.

Ne vásároljon még cipőt!!

Várjon néhány napig!!

Április 1-én megnyílik

Nimberger Ernő

cipőáruháza, a

CARMEN

cipőgyár különlegességének kizárólagos elárulítóhelye
 CLUJ, Piata Unirei 28. (Hotel Central) Telefon 13.

— Egyházi demonstrációt zavartak meg a spanyol szélsőségesek Sevillában. Párizsból jelentik: Sevillában baloldali szélsőségesek revolverlövésekkel és kődobálással egyházi demonstrációt zavartak meg. A rendbontókat letartóztatták.

— Nem oszlatták fel a finnországi lapp-szervezeteket. Londonból jelentik: Hel sinkiből cáfolják, hogy a lapp-szervezeteket feloszlatták volna de az államvédelmi törvény rendelkezéseire képest be tiltották minden nyilvános gyűléseket, gyülekezéseiket és felvonulásaikat.

— Esnek a gypjuarak. Londonból jelentik: A londoni gypjuakció hatása alatt a piacokon a gypjuarak estek. A vételkezd minimális.

— ARTIN hashajtó enyhén és biztosan hat.

— A szovjetkormány ebben az évben hozzákezdett a Volga és Moszkva közötti hajózható csatorna építéséhez. Londonból jelentik: A szovjetkormány elhatározta, hogy még ez évben hozzákezdett a Volga és a Moszkva közötti tervbe vett hajózható csatorna építéséhez. A csatorna hossza 230 kilométer lesz.

— Nemzetközi vámügyi konferencia összehívását javasolták az amerikai szenátusban. Washingtonból jelentik: Az amerikai szenátusban javaslatot terjesztettek elő aziránt, hogy az Egyesült Államok kormányja kezdeményezzen nemzetközi vámügyi konferencia-összehívását a gazdasági válságot kimélyítő tulmagas vámsok kiküszöbölése érdekében.

— Ezerkétszázmillió dollár számát az amerikai kormány az új adókból. Newyorkból jelentik: Az élethe léptetett új adók többletit összegéből az amerikai kincstár 1200 millió dollár számát. A két és félszázalékos forgalmi adó évi hozadéka az 1200 millió fele lesz.

— Karin Michaelis kitüntetés. Bécsből jelentik: A szoztrák köztársaság elnöke a köztársasági arany érdeméremmel tüntette ki Karin Michaelist, a világhírű dán írónőt, aki most ünnepelte hatvanadik születésnapját.

— A színházi bíróság elutasította Lengyel Irénnek Janovics Jenő színházgató elleni keresetét. A kolozsvári törvényszék mellett működő színházi bíróság szombaton délnél hirdette ki az ítéletet a Lengyel Irén kontra Janovics Jenő perben. Emlékeztet, hogy Lengyel Irén az aradi színház „Hamburgi menyasszony” előadásán nyelvbottlás folytán eredeti szövegében énekelt egy betétet, amelynek szövegét a romániai színházak számára átírták Janovics Jenő felsőbb utasításra való hivatkozással ezért felbontotta Lengyel Irén szerződését. A művész nő a színházi bíróságnál perelte Janovicsot. A színházi bíróság előtt Lengyel Irént dr. Anca, a színházat pedig dr. Fischer József képviselte. A színházi bíróság szombaton délnél hirdette az ítéletet az érdekes perben, mely elutasította Lengyel Irént keresetével. Az ítélet a szerződésbontásért kért 107.000 lej követelést elutasította, ugyancsak elutasította azt a kérést, hogy Janovics a felbontott szerződést visszaállítsa. Ugyanakkor a színházi bíróság felfüggesztette Lengyel Irén játékjogát három hónapra és ez idő alatt a művész nő egyetlen erdélyi színházhoz sem szerződhet le. Lengyel Irént azonkívül 9200 lej perköltséggel is elmarasztalta a bíróság. Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

NAPRÓL NAPRA

Moszkvában Brennan angol mérnök találmánya felhasználásával tökéletesíteni akarják a Németországban kipróbált sin-Zeppelin s azt tervezik, hogy a szerelvény elkészülte után üzembe helyezik a világ leggyorsabb vasutját Leningrád és Moszkva között. A Clai Edly művek Moszkva közelében már hozzá is fogtak az új vasuti szerelvény építéséhez. Remélik, hogy a tökéletesített sin-Zeppelin eléri az óránkénti négyszáz kilométeres gyorsaságot.

A párizsi színházi sztrájk március 29-én mégis megkezdődik, noha a kormány a színházakkal szemben hajlandó volt bizonyos mérvű adókönyvitések keresztülvételére. A színházgatók és a mozikos mai értekezletükön egységfrontot alakítottak és sztrájkzottságot küldtek ki, amely meg fogja szervezni és irányítani fogja a vídékét is.

Bossoutroux és Rossy pilóták Párizs környékén távolsági és időtartamrekord döntésre készülnek. Délnél 55 órája voltak a levegőben s 145 kilométeres átlaglaggal 8 ezer kilométert tettek meg. A repülést folytatják.

Hollywoodból jelentik, hogy Ernst Lubitsch filmrendező újból aláírta a Paramounthoz szóló szerződését. A világ híru rendezőért néhány héten át erős versengés folyt a filmvállalatok között, de a Paramount ajánlata győzött.

VIDÁM SÁPOK

Péter megházasodik és Pál megkérdi:

— Na Péter, milyen a feleséged?

— Hát tudod, — mondja Péter — ő is a jó Isten műve.

Aztán elgondolkodva hozzáteszi:

— Bár mesterműnek éppen nem mondható.

Arisztid azt mondja Rubidónak:

— Kéchelek, te olvasott embech vagy, mond meg nekem, mi is tulajdonképpen az az Einstein dolog, kéchelek?

— Az Einstein? — mondja Rubidó. — Ezt könnyen meg tudom neked magyarázni, kéchelek.

— Halljuk, kéchelek!

— Hát ide figyelj. Ha a bochbely-nál egy pehcig váchsz, az ugy tűnik fel neked, mint egy ócha, ha azonban egy fess nőnél vagy egy óchág, az ugy tűnik fel neked, mint egy pehc, kéchelek.

Arisztid gondolkodik egy darabig, aztán így szól:

— Na és emiatt, a buta vice miatt lett olyan híches az az Einstein, kéchelek?

UJ KELET Legújabb hírek

Jorga bejelentette a kamarában, hogy a kormány a Népszövetséghez fordul a Dnyeszter-parti mézszárlásokért

Landau megrázó interpellációt mondott a jasi zsinagóga-rombolásról

Jorga szigorú szankciókat ígért. Zelea Codreanu „provokációval” vádolja meg a hatóságokat és a zsidókat

Bogdan-Duica leleplezi a Vaszgárda üzelmeit

Bucuresti-Bukarest, március 26. A kamarában először Jorga miniszterelnök válszolt Gheorghe Bratianu pénteki kérdésére a dnyeszterparti eseményekkel kapcsolatban. Ami a Dnyeszter partján történt, mondotta a miniszterelnök,

a szörnyű vérengzéseknek az a sorozata páratlan a civilizáció történetében és annál inkább szörnyű, mert a moldvai román lakosságára történik, Európa talán egyik legbékésebb népével.

Nekünk azonban nincs közvetlen diplomáciai összeköttetésünk Oroszországgal. A francia kezdeményezésre megindult tárgyalások nem vezettek eredményre, bármennyire is igyekeztünk a békés szomszédság lehetőségeit megteremteni, mert az oroszok minden formulára Beszarabiával hozakodtak elő. Pedig ezt a területet Románia nem erőszakkal foglalta el, az önként csatlakozott az anyaországhoz. Arról a szovjet sohasem beszél, hogy rengeteg értékes román műkincset szállítottak el Moszkvába, amelyek most ott hevernek

A román kormány azonban megteheti és meg is teszi azt, hogy memorandummal fordul a Népszövetséghez a dnyesztermenti vérengzések ügyében.

Tudjuk azonban, hogy Oroszország milyen magatartást tanúsít a Népszövetséggel szemben is. Résztvesz az üléseken, kritizál és még sem tekint magát tagnak.

A Népszövetség majd a román memorandum alapján eléje fogja tárni a megjelölt szovjet vendégeknek a panaszokat, amelyek az egész civilizáció sérelmét és szegényét tárják fel. Minden kisebbségnek meg van a joga arra, hogy panaszkodjék az ellen az állam ellen, amelyben él, ha az illető állam valamilyen erre vonatkozó szerződést írt alá és a panasz jogával Románia is élni fog.

Gheorghe Bratianu megköszöni a miniszterelnök felvilágosítását és hangoztatja, hogy a dnyeszterparti vérengzések nem maradhatnak válasz és intervenció nélkül.

Cazacu beszarabiai képviselő, hasonló értelemben beszél.

Mirescu szociáldemokrata bejelenti, hogy a szociáldemokrata párt tiltakozását fejezi ki szintén a Dnyeszter partján történtek miatt és felhívást intézett a világ összes szociáldemokrata pártjaihoz, hogy mindenütt fejezzék ki tiltakozásukat a szovjet embertelenséggel szemben.

a miniszteri padokról nyilatkozat tétessék a megsértett zsidó lakosság megnyugtatóra az iránt, hogy olyan intézkedések fognak történni, hogy ez a súlyos eset meg ne ismétlődhessen.

Ismétlem a zsidó lakosság az egész közvéleménnyel együtt elégtételt kér és szankciókat vár.

Jorga szankciókat ígért

Jorga miniszterelnök azonnal válaszol:

— Csak annyit válaszolhatok, hogy bár ki bármilyen okból az országban a rendet vagy a esendet meg fogja zavarni, a kormánnyal fogja szemben találni magát, azzal a kormánnyal, amely mindig és mindenkor respektáltni fogja az ország rendjét és nyugalomát. (A kormánypárt tapsol.) Ami a panaszt illeti, azt úgy kellett volna megtenni, ahogyan a felsőbb államérdek kívánja, anélkül, hogy a panasztévőt a legkisebb intencióval is meg lehetne gyanúsítani az iránt, hogy zavart akar előidézni az országban lakó népek harmóniájában.

A zsidóság mellékgondolatok nélkül fordul az ország közvéleményéhez

Landau megköszöni a miniszterelnök kategórikus választát az intézkedések megtételéről, azonban határozottan visszautasítja azt a beállítást, mintha ő nemcsak a kamarához, hanem máshoz akart volna fordulni szavaival. Az ország közvéleménye előtt áll a zsidó lakosság és éppen az ország érdekében fordul ide és kéri a védelmet.

Még Landau beszédének megkezdése előtt Jorga intett fiának, Jorga Mirceanak, aki a képviselőház egyik kvestora, hogy álljon Landau mellé, szükség esete, ha esetleg a zsidó képviselő támadásoknak lenne kitéve.

Zelea Codreanu a régi recept szerint provokációval vádolja a zsidókat

Zelea Codreanu akar beszélni. Micscu elnök azonban nem adja meg neki a szót.

Jacobescu nemzeti parasztpárti tiltakozik az ellen, hogy a lelkesek és a tanítók fizetését már október 1-től nem fizették ki.

Közben Trifu cuzista felmegy az elnökhöz, tárgyal vele és az elnök Zelea Codreanunak megadja a szót.

Codreanu: Elejétől vissza kell utasítanom azokat a sértő szavakat, amelyeket az én szervezetem ellen intéztek. Nem az a vandalizmus, hogy leromboltak egy zsinagógát, hanem az a vandalizmus, hogy tönkreteszik a mi moldvai népünket és templomaink egymásután tűnnek el. Jasiban, ahol negyven templom van, ezek nap-nap után romlodoznak, anélkül, hogy valaki törődne vele.

Közbeiktatások: Válaszoljon arra, amit kérdeztek öntől.

Codreanu azt akarja bizonyítani, hogy Jasiban a zsidók provokálják a vaszgárda tagjait, akiknek helyisége az összerombolt zsinagógával szemben van.

— Nap-nap után csufolják azt, ami nekünk szent. Nekünk is vannak templomaink — mondja és követeljük, hogy ezt respektálják, de ők megsemmisítik azt a templomot, ami a mi lelkünk.

— De nektek is vannak templomaitok — kiáltja emelt hangon —, amelyeket mi meg fogunk semmisíteni, amint Jasiban történt. Ez a válasz, amit adok. Ami Bukarestben történt, mind annak a zsinagógának árnyékában történt, amit olyan nagyon védelmeznek.

Tény, hogy betörték a zsinagóga néhány ablakát. A felelősséget azok az urak viselik, akik provokáltak bennünket, nem pedig mi.

Nekünk jogunkban van tüntetni rendezés nélkül, miért zavarnak meg minket ebben és miért idéznek elő rendezvényt. Aki vért ont, jegyezze meg, hogy a vére ontatni fog. Ez így volt mindig. Visszautasítom a vádakát, amelyeket a vaszgárda ellen hangoztattak és kijelentem, hogy azokért egyedül Argetoianu és Ottescu urak a felelősek.

Codreanu zavaros támadása a kormány ellen

Ottescu belügyi államtitkár áll fel: Csak az utolsó szavait hallottam Codreanu urnak. Magyarazatot kell adjak önöknek. Ebben a félórában kaptam egy táviratot a következő szöveggel: Kérjük, hogy azonnal bocsássák szabadlábra a Calendarul című lap szerkesztőjét és tiltakozunk a lap felfüggesztése ellen. A jasi diákszövetség elnöke, Mociuschi. — Az ön barátja Codreanu ur.

Codreanu tapsol: Nagyon jól tette. A kamarában óriási a láрма.

Jorga hasztalanul kéri az elnököt, hogy utasítsa rendre Codreanút

Ottescu: Egy diák megengedi magának azt, hogy a belügyminiszternek ilyen ultimátumszerű táviratot küldjön. Hallatlan szemtelenség. Önök törvénytelenégeket követnek el.

Codreanu: Önök követik el a törvénytelenégeket.

Jorga az elnök felé Codreanura mu-

latva: Elnök kur, megengedi, hogy valaki ilyen magatartást tanúsítson?

Ottescu: Codreanu ur az ön megmondott magatartásának következménye egy ilyen távirat és az, hogy a diákság ilyen magatartást tanúsít és megengedi magának, hogy leckét adjon a kormánynak.

Codreanu beszélni akar, a képviselők azonban nem engedik szóhoz jutni.

Mit irt az elkobzott Calendarul Argetoianuról?

Ottescu: Ami a másik ügyet illeti, arra nézve felolvasom az elkobzott Calendarul cikkét. „A diákok, akik akciójukban vérük és fajak szavára hallgattak, amikor jogaikat követelik, nem tudták akciójukat kifejtetni.

Nem marad más hátra, minthogy tenyereikből ostort csináljanak, öklüket összeszorítsák és amikor az utcán találkoznak a rothadó politikával, vágjanak bele Argetoianu gutta-perchás arcába.

— Ezután a Calendarul titokban jelent meg. Ebben a titokban megjelent számban még cifrább dolgok olvashatók. Argetoianu a lap aljasi embernek nevezi, aki cinizusból támadatja meg a rendőrökkel a diákokat.

Argetoianu: Így beszél egy lap, az ország egyik miniszteréről és azt kéri, hogy újabb megjelenhessék. Hát nem fog többet megjelenni.

Codreanu beszélni akar, a képviselők tiltakoznak ellene, végül is erővel megy fel a szöszékre.

Xeni a miniszteri padok felé: Egy kérdés van. Igaz-e az, amit Landau képviselő ur állít? Igaz-e, hogy leromboltak egy zsinagógát és kik követték el ezt a tettet?

Ottescu: Igaz! Jasiban leromboltak egy zsinagógát és az ön emberei tették ezt, Codreanu ur.

Landau: Ugy van!

Bogdan-Duica leleplezi a vaszgárdát

Bogdan-Duica: Fel kell világosítanom a kamarát, hogy milyen az a szervezet, amit Codreanu vezet. Ez a vaszgárda olyan emberek csoportosulása, akik minden vadságra képesek és nem gondolják meg tettük következményeit. Nem tudják, hogy a tüzzel játszanak. Maros megyében ők előttük folytattak választási propagandát. A parasztnak azt ígérték, hogy ha megválasztják a jelöltjüket, úgy három évig nem kell adót fizessenek. Ez anarchia.

Codreanu: Hazudik!

Bogdan Duica: Ez így van. A szónokaik így beszéltek:

Ha egy bankár jön közelebb, akkor két kést vegyetek elő és hasítsátok fel a gyomrát.

Ezeknek a szélsőséges elemeknek végre magukra kell ébredniük. Tudom, hogy felesleges dolgot csinálók, amikor hozzájuk intéztek felhívást az iránt, hogy hagyjanak fel működésükkel, az ország presztízse érdekében.

Radulescu nemzeti-parasztpárti a Calendarul felfüggesztése ellen tiltakozik. Hasonló értelemben beszél Bratianu Gheorghe, mindketten kijelentve, hogy a lap szellemével nem értenek egyet.

Catuneanu tiltakozik a lap szüntetésé ellen. Codreanu is még egyszer beszélni akar, az elnök azonban nem adja meg neki a szót és felfüggeszti az ülést. Szünet után a semmitőszék átszervezéséről szóló törvényt tárgyalják.

A szenátusban Nimerover tiltakozott a zsinagógarombolás ellen

A szenátusban Nimerover főbbi közölte a jasi zsinagóga lerombolását és tolmácsolta a zsidóság gyászát. Az egyetlen vigasza a zsidóság az a meggyőződés — mondotta —, hogy úgy a kormány, mint a román nép mélyen elítéli a jasi eseményeket.

FRATERNITAS Könyv. és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (v. Brassai a.) 19. szám. Telefon 6-377

Taxa post platite in num. No. 224.716-
da Baron L. P. Telefon: 9-77. ronta 110, n. 606, egészve savonta 1, n. egészve 10 értékű valuta. szerint. Az „U. banskai zsidó. Cikkeink után. (A. megjelöl.)

Bialik és Sp

Aligha van ország, amelynek Spanyolországnál nagyobb hadságharcosai lennének, a latin népe a spanyolnak az ismeretében és az országban és az országban, Szevillában van leg márványtábla-jének emlékére. amott a nagy reg. kozott, ott sétált.

Most is egy irtó beszámolóunk, S. ról. A madridi Rodriguez Marin rozta, hogy Chaim her költő tagja ugyanis héberre. Quijotét, amiért a ismerő levélben híres írónak. Enne mézetesen politika. Az új Spanyolorsz. költő révén a zsid. kor testvéri szomsz. Fél évezreddel ez. tessékelt a zsidó. most a forradalom. zicó minden fajtá.

Nemes gesztus, néphez, amely im. kormányzatban és várában.

A sétálni kü

Jasiban templom. kat gyaláznak meg. kel van tele a jasi zsidó képviselő au. értésül a törté. han és felhívja a. információkat kérj. Van-e ebben a t. lan, valami rendk.

A világ minden. tesebb dolog, hogy. viselő a kormány. fordul, ha valami. ben hivatalos it. sége.

Nálunk ugylátsz. lönösen, ha zsidó l.

A kamara tegna. jasi események tá. niszterelnök Lan. szólására a követ.

— Van magáh. Landau ur! It va. lentése, amelyben. közli, hogy szomb.

ót telefonon és. kért tőle a törté. erre elküldte mag. Mi maga tulajdon. ennek az országna. harestig és Bukare. tudni akar és elle. Maga rosszabb sz. zsidóság ügyének. szemták együttvé.

Mindössze ennyi. a miniszterelnökne. fektus sétálni k. mert az felvilágos.

Aki ismeri a r. mit jelent az, ha. nek.

Közönséges gor. zónságesebb tapir. tapsolt Jorga min.

Valóban, hogy. zsidó képviselő es. getni a prefektus. prefektus urat. még templomrom. házánál assziszt. zsidó! Tudhatta v. ur a jól végzett. megérdemelt piher.

Mit törődik ő. ban rémhírek ker. gyilkosságokról, m. lakosság tele van.